

Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

Ηλεκτρονική έκδοση αναπτυξιακού χαρακτήρα της Επαρχίας Ικαρίας

εκδότης: [Ηλίας Γιαννίρης](#)

Νέα Περίοδος **Τεύχος 8**, Μάιος-Ιούνιος 2007

[προηγούμενα τεύχη](#)

Περιεχόμενα

[Σημείωμα της Σύσταξης](#)

[Στρατιωτικό καθεστώς νησιών Ανατολικού Αιγαίου](#)

[ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΡΕΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ;](#)

[Φάλαινες κατά καλαμαριών στα ανοιχτά του ...Καραβοστάμου!](#)

Αφιέρωμα: Για το αναστρέψιμο υδροηλεκτρικό έργο της ΒΔ Ικαρίας

[Ναυαγεί το πρωτοποριακό \(για την Ελλάδα\) υβριδικό έργο στην Ικαρία](#)

[Πώς ξεκίνησε το ενδιαφέρον για ένα τέτοιο πρωτοποριακό έργο στην Ικαρία](#)

1977: [για την ορθολογική αξιοποίηση της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι](#)

1977: [Σχετικά με το ενδιαφέρον της ΔΕΗ για την αξιοποίηση των νερών στο Πέζι](#)

1968: [ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ](#)

[ΥΔΑΤΩΝ](#)

Τέλος αφιερώματος

Αφιέρωμα: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ και Επαρχία Ικαρίας

1. [ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗΣΗ](#)

2. [ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΜΠΑΛΑΤΣΙΝΟΣ: Ο μελετητής του Χωροταξικού για τον Τουρισμό διαχωρίζει τη θέση του από το τελικό σχέδιο](#)

3. [Ημερίδα του ΣΕΠΟΧ για τις τρεις μελέτες ΣΧΟΑΠ της Ικαρίας](#)

4. [Η Ικαρία χρειάζεται δύο σωστά λιμάνια](#)

Τέλος αφιερώματος

[Η τηλειατρική και οι Φούρνοι: Ιστορίες καθημερινής ...τρέλας; ή πολιτικής απάτης; ή εθνικής μειοδοσίας;](#)

[ΤΡΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 400 ωρών ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΙΚΑΡΙΑΣ \(ΙΚΑΡΙΑ 2, ΦΟΥΡΝΟΙ 1\)](#)

[Χρήσιμες πληροφορίες και νέα](#)

[Για 30η συνεχή χρονιά οργανώνονται οι Σκακιστικές Εκδηλώσεις «Ίκαρος»](#)

[Από τη ναυπηγική ιστορία της Επαρχίας Ικαρίας: Ο ΒΑΡΚΑΛΛΑΣ](#)

[Για τις ανακαλύψεις και το έργο του Άρη Πουλιανού](#)

[Η Επαρχία Ικαρίας στην Ελληνική Λογοτεχνία-Νέες εκδόσεις](#)

[Η Ικαρία και οι Φούρνοι στην Ελληνική Μουσική](#)

[Το Σουφικό της Ικαρίας](#)

το τεύχος αναρτήθηκε 18/6/07

Φτάσαμε στο τεύχος 8 της ηλεκτρονικής μας έκδοσης για τους μήνες Μάιο-Ιούνιο. Ευχόμαστε το ηλεκτρονικό μας περιοδικό να σας αρέσει. Να το βρίσκετε χρήσιμο. Έχουμε επιλέξει έναν δρόμο αντίθετο των «life style» περιοδικών: Κείμενα μεγάλα, απουσία φωτογραφιών, θεματολογία αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Είναι αλήθεια ότι το περιοδικό μας απευθύνεται σε αυτούς που θα καθίσουν και θα το διαβάσουν, θα σκεφτούν πάνω σε αυτά που διάβασαν, θα ενδιαφερθούν περισσότερο για το μέλλον της Επαρχίας Ικαρίας. Δηλαδή, είναι ένα περιοδικό γνώμης και διαλόγου.

Αν πετυχαίνουμε σε αυτό το στόχο, τότε αξίζει τον κόπο όλη αυτή η εθελοντική προσπάθεια.

Στο άμεσο μέλλον (μέσα στους επόμενους 3 μήνες) θα αναδιοργανώσουμε αυτή την προσπάθεια. Όλα τα τεύχη θα αποκτήσουν εικόνα περιοδικού και θα διατίθενται σε PDF. Θα έχουμε περισσότερο «χώρο». Θα βάλουμε και ξεχωριστή ενότητα φωτογραφιών.

Τα δικά μας «θα» δεν μοιάζουν με αυτά που θα ακούσετε στις επόμενες εκλογές, που κατά τα γραφόμενα θα γίνουν στα τέλη Σεπτέμβρη.

Μάλιστα, το επόμενο τεύχος (No 9) Ιουλίου-Αυγούστου, θα είναι ... προεκλογικό!

Ουσιαστικά θα αναφέρεται σε αυτά που έχουν διατυμπανιστεί ότι θα γίνουν και δεν έγιναν. Αυτά που έχει ανάγκη η Επαρχία μας. Αυτά που θα θέλαμε να ακούσουμε ως δεσμεύσεις για τους Φούρνους και την Ικαρία.

Οι καλά ενημερωμένοι πολίτες είναι πάντα εγγύηση για τη δημοκρατία και το μέλλον. Ιδιαίτερα οι νέοι.

Εμείς θα τα καταθέσουμε και εσείς, που θα διαβάσετε τα προεκλογικά προγράμματα και θα ακούσετε τις προεκλογικές ομιλίες, θα έχετε πολύ υλικό και ερωτήσεις για να διατυπώσετε στους πολιτικούς που θα θέλουν την ψήφο σας.

Ευχή είναι να ψηφίσει ο καθένας «αντικειμενικά», για το συμφέρον του τόπου και όχι υποκειμενικά, δηλαδή ανάλογα με τα προσωπικά ρουσφέτια.

Δηλαδή, το προσωπικό συμφέρον πρέπει να φτάσουμε στο σημείο ώστε να σχετίζεται με το συμφέρον του τόπου. Όλες οι δυνάμεις να δουλεύουν για το μέλλον που μας ταιριάζει. Να μη σχετίζεται η ψήφος με καταλήστευση δημόσιου χρήματος, ανοχή της υποεξυπηρέτησης των τοπικών υπηρεσιών και τα στενά ιδιοτελή συμφέροντα που ιδιωτικοποιούν το δημόσιο πλούτο, το δημόσιο χώρο, και το δημόσιο χρήμα.

Και μην ξεχνάτε: Προσπαθούμε, αλλά θέλουμε και τη δική σας βοήθεια.

1. Να συμμετέχετε με δικά σας κείμενα και παρατηρήσεις. (στο igiann@tee.gr)
2. Να μας στείλετε και άλλες ηλεκτρονικές διευθύνσεις για να τους στέλνουμε ειδοποίηση κάθε φορά που αναρτάται στο διαδίκτυο το νέο τεύχος.
3. Να συστήσετε την διεύθυνση του Περιοδικού μας www.asda.gr/ikariaka όπου μπορείτε.

Καλή ανάγνωση!

επιστροφή

Στρατιωτικό καθεστώς νησιών Ανατολικού Αιγαίου

(βλ. αναλυτ. κείμενο)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Το στρατιωτικό καθεστώς των ελληνικών νησιών του Αν. Αιγαίου δεν είναι ενιαίο και διέπεται από διαφορετικές Διεθνείς Συμφωνίες:

Για τα νησιά Λήμνο και Σαμοθράκη από τη Σύμβαση της Λωζάννης για τα Στενά του 1923, η οποία αντικαταστάθηκε με τη Σύμβαση του Montreux του 1936,

Για τα νησιά Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο και Ικαρία από τη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης του 1923

Για τα Δωδεκάνησα από τη Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων του 1947.

Η Τουρκία είναι η μόνη χώρα που ζητεί την αποστρατικοποίηση των “νήσων του Ανατολικού Αιγαίου”, χωρίς καμία διάκριση, παραβλέποντας σκοπίμως ότι τα ελληνικά αυτά νησιά διέπονται από διαφορετικά καθεστώτα όσον αφορά στους εξοπλισμούς.

Ειδικότερα:

2. Το καθεστώς των νησιών Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ικαρίας

Όσον αφορά τα προαναφερόμενα νησιά, πουθενά στη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης δεν προβλέπεται ότι αυτά θα τελούν υπό καθεστώς αποστρατικοποίησης. Η Ελληνική Κυβέρνηση αναλαμβάνει μόνον την υποχρέωση, σύμφωνα με το Άρθρο 13 της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης, να μην εγκαταστήσει εκεί ναυτικές βάσεις ή οχυρωματικά έργα.

Από την άλλη πλευρά, το ίδιο άρθρο επιτρέπει στην Ελλάδα να διατηρεί συνήθη αριθμό καλουμένων για τη στρατιωτική θητεία στρατιωτών, οι οποίοι δύνανται να εκπαιδεύονται επί τόπου, καθώς επίσης και δυνάμεων Χωροφυλακής και Αστυνομίας.

Πέραν των ανωτέρω, είναι ιδιαίτερος σημαντικό να επισημανθεί ότι η Ελλάδα, όπως οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο, δεν παραιτήθηκε ποτέ από το φυσικό της δικαίωμα για άμυνα σε περίπτωση απειλής στρεφόμενης κατά των νησιών της ή οποιουδήποτε άλλου μέρους της επικράτειας της, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι, κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, η Τουρκία ενεργεί κατά τρόπον ασυνεπή και κατά παράβαση των διατάξεων του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

[Γενική επισκόπηση ελληνο-τουρκικών σχέσεων: ερωτήσεις και απαντήσεις](#)

επιστροφή

Ανησυχητικό και περίεργο δημοσίευμα

ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΡΕΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ;

Αλήθεια, ΓΙΑΤΙ και με ΤΙ μας ψεκάζουν από ψηλά;

Χημικές ουρές η chemtrails όπως είναι γνωστές παγκοσμίως. Ένας όρος που μπήκε στη ζωή του πλανήτη γη πριν από εννέα χρόνια. Θεωρίες συνωμοσίας η πραγματικότητα; Ωστόσο, οι καταγγελίες απ' όλες τις γωνιές του πλανήτη ακολουθούν η μία την άλλη. Τι λένε; Άγνωστης προέλευσης αεροσκάφη πετούν πάνω από πόλεις και όχι μόνο αφήνοντας πίσω τους τις ουρές των καυσίμων τους που όλοι έχουμε δει, κοιτάζοντας κάποια στιγμή τον ουρανό. Η διαφορά, από τις κανονικές ουρές των καυσίμων, με τις χημικές ουρές που αφήνουν πίσω τους τα συγκεκριμένα αεροσκάφη, έγκειται στο γεγονός ότι αυτές δεν διαλύονται στον αέρα μετά από λίγο αλλά αντίθετα εξαπλώνονται και γίνονται σύννεφα που απλά στέκονται στον ουρανό. Και δεν είναι μόνο αυτό. Οι καταγγελίες πάνε ακόμα πιο πέρα και γίνονται εφιαλτικές. Κατά τη διάρκεια των πτήσεων αυτών, αυξάνονται στο έδαφος τα προβλήματα υγείας των κατοίκων. Κεφαλαλγίες, τάση για εμετό, κατάθλιψη, γαστρεντερολογικά προβλήματα είναι ορισμένα από όσα έχουν αναφερθεί. Αλήθεια ή ψέμα; Αν δεν υπήρχαν καταγγελίες ακόμα και για την Αίγινα, ίσως να μην είχαμε ασχοληθεί καθόλου με το θέμα.

Του Δημήτρη Τερζή

Η πρώτη αναφορά - καταγγελία για την ύπαρξη των chemtrails και στην Ελλάδα έγινε στη Γλυφάδα το 1999. Αεροσκάφος με κανένα διακριτικό πάνω του, πετούσε πάνω από την περιοχή αφήνοντας πίσω του ουρές οι οποίες δεν διαλύονταν στον αέρα, απλά στέκονταν εκεί σαν

κρεμασμένα σύννεφα. Οι πτήσεις συνεχίστηκαν για 3 4 μέρες. Κατά το ίδιο διάστημα πολλοί ήταν οι Γλυφαδιώτες που παραπονέθηκαν για έξαρση πονοκεφάλων, ατονίας, αλλά και άσχημης ψυχολογικής διάθεσης. Ακολούθησαν άλλες καταγγελίες από Κόρινθο, Καλαμπάκα, Εύβοια, Αθήνα και εσχάτως Αίγινα.

Οι μαρτυρίες συγκλίνουν σε πολλά. Όλοι όσοι έγιναν μάρτυρες του φαινομένου μιλούν για αεροσκάφος ή αεροσκάφη που πετούν πολύ κοντά το ένα με το άλλο και τα οποία δεν φέρουν διακριτικά. Τα αεροσκάφη πετούν συγκεκριμένες ώρες της μέρας ή πολύ νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα. Αφήνουν ουρές καπνού οι οποίες δεν διαλύονται αλλά αντίθετα εξαπλώνονται στο στερέωμα και στη συνέχεια μένουν εκεί ακίνητες. Αμέσως μετά το πέρασμά τους οι μαρτυρίες συμφωνούν σε πονοκεφάλους, αλλεργίες, γαστρεντερολογικά προβλήματα, κακή ψυχολογική διάθεση.

Τελικά ποια είναι η σχέση αν όντως υπάρχει τέτοια μεταξύ του τρομακτικού προγράμματος των Η.Π.Α. και των περιέργων ουρών που αφήνουν πίσω τους τα αεροσκάφη σε όλο τον κόσμο; Σύμφωνα με επιστήμονες που ασχολήθηκαν με το θέμα σε Αμερική και Ευρώπη, είναι δυνατόν τα χημικά που αφήνουν τα αεροσκάφη πίσω τους να έχουν ρόλο υποστήριξης στις πειραματικές λειτουργίες του υπερόπλου. Χαρακτηριστική είναι η καταγγελία ανθρώπου σ.σ. τα στοιχεία του βρίσκονται στη διάθεση του περιοδικού ο οποίος είδε τον προηγούμενο Σεπτέμβριο chemtrails πάνω από τη νησί της Ικαρίας. Το ίδιο βράδυ στην **Ικαρία** έγινε σεισμός. Σύμπτωση; Έτσι λένε οι επιστήμονες. Η Ελλάδα είναι όντως μια σεισμογενής περιοχή. Ωστόσο ο οποιοσδήποτε που θα ήθελε να δοκιμάσει ένα όπλο το οποίο μπορεί να προκαλέσει σεισμούς, δεν θα το δοκίμαζε σε περιοχή που δεν έχει ιστορικό σεισμών ώστε να μην τραβήξει την προσοχή. Και φέτος το Φθινόπωρο, το Αιγαίο ταλαιπωρήθηκε από αρκετούς σεισμούς.

Περισσότερα: Αρκεί να πληκτρολογήσετε τη λέξη H.A.A.R.P. ή CHEMTRAILS σε κάποια μηχανή αναζήτησης του Ίντερνετ. Οι μαρτυρίες καταγγελίες αναφορές επιστημονικές αποδείξεις είναι άπειρες.

Το κείμενο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Strange memorymaker

ΠΗΓΗ: [Chemtrails στην Ελλάδα](#)

[επιστροφή](#)

Φάλαινες κατά καλαμαριών στα ανοιχτά του ...Καραβοστάμου!

Οι φυσητήρες, είδος φαλαινών των ελληνικών θαλασσών, δίνουν επίσης σταθερά ραντεβού με τους ερευνητές τα τελευταία χρόνια, νοτίως της Κρήτης, στο ανατολικό Αιγαίο, στο βαθύ φαράγγι ανάμεσα στη Χίο και την **Ικαρία**, στην περιοχή μεταξύ Χαλκιδικής και Βορείων Σποράδων, καθώς και στην περιοχή που ορίζεται από τα παράλια της Τουρκίας, τη Ρόδο, και τις νότιες ακτές της Πελοποννήσου.

Οι φυσητήρες μεταναστεύουν από τις ελληνικές θάλασσες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, αναζητώντας τροφή - τρέφονται σχεδόν αποκλειστικά με τα μεγάλα βαθύβια καλαμάρια που ζουν σε αφθονία στα βαθιά νερά του Αιγαίου και του Λιβυκού Πελάγους.

Είναι ένα είδος πραγματικά εντυπωσιακό, αφού ξεπερνά τα 18 μέτρα μήκος και τους 50 τόνους βάρος. Χαρακτηριστικό τους, το πτερύγιο που έχουν στη ράχη, το οποίο φτάνει και τα 2 μέτρα. Η όρκα είναι ιδιαίτερα κοινωνικό ζώο. Αν και δεν είναι σαν τα δελφίνια που παίζουν με τον άνθρωπο και τα κύματα πίσω από τα σκάφη, εντούτοις η κοινωνική τους οργάνωση είναι σύνθετη. Αναπτύσσουν δική τους διάλεκτο, διαφορετική σε κάθε κοινότητα, φροντίζουν με σχεδόν ανθρώπινο τρόπο τα μικρά τους, στα οποία διδάσκουν τους κανόνες συμβίωσης στην ομάδα.

Όσο για τις μεσογειακές φώκιες, παρ' όλο που ο πληθυσμός του είδους μειώνεται σημαντικά παγκοσμίως, στις ελληνικές θάλασσες εμφανίζονται σε σημαντικούς πληθυσμούς. Καταγράφονται σε περιοχές όπως οι Βόρειες Σποράδες, τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα, καθώς και τα νότια παράλια της Θάσου. Τα σπάνια αυτά θηλαστικά συχνάζουν στις περιοχές αυτές αναζητώντας τροφή στους πλούσιους ψαρότοπους. Όπως αναφέρουν ωστόσο οι επιστήμονες ο πληθυσμός κινδυνεύει και από τον ανθρώπινο παράγοντα. Η μείωση των ιχθυαποθεμάτων ωθεί τις φώκιες να αναζητούν την τροφή τους ολοένα και συχνότερα στα δίχτυα των ψαράδων τα οποία και καταστρέφουν. Παρ' όλο που η ελληνική νομοθεσία ορίζει αποζημιώσεις, αυτό δεν συμβαίνει στην πράξη και οι παράκτιοι αλιείς έχουν επωμιστεί αποκλειστικά να καλύπτουν το κόστος προστασίας της μεσογειακής φώκιας στην Ελλάδα.

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ , 24/06/2006. Το βρήκαμε στο: [Φιλοζωϊκός Όμιλος Σερρών - Μαθαίνω για τα ζώα](#)

Αφιέρωμα: Για το αναστρέψιμο υδροηλεκτρικό έργο της ΒΔ Ικαρίας

Δυστυχώς τα πράγματα δεν πάνε καλά με το πρωτότυπο υβριδικό έργο της ΔΕΗ στο Πέζι Ικαρίας. Ήδη γράψαμε για αυτό μια πρώτη πληροφορία στο προηγούμενο τεύχος Νο 7. (Σημείωμα της έκδοσης). Αναδημοσιεύουμε περισσότερες πληροφορίες σε αυτό το τεύχος.

Κατ' αρχήν, ας εξηγήσουμε στους μη ειδικούς αναγνώστες μας περί τίνος πρόκειται: Το Υπουργείο Γεωργίας κατασκεύασε με κοινοτικά και εθνικά χρήματα τη λιμνοδεξαμενή στο Πέζι. Η ιδέα που διατυπώθηκε το 1995 είναι η εξής: Να κατασκευαστεί ένας υδροηλεκτρικός σταθμός που θα αξιοποιεί την υδατόπτωση από το φράγμα. Στη συνέχεια, τα νερά θα συγκεντρώνονται σε μια δεύτερη δεξαμενή σε χαμηλότερο υψόμετρο. Εκεί, με τη βοήθεια της αιολικής ενέργειας το νερό θα αντλείται από τη μικρότερη δεξαμενή και θα στέλνεται πάνω, στην αρχική λιμνοδεξαμενή.

Επομένως, το νερό θα ανακυκλώνεται συνεχώς και ταυτόχρονα θα παράγεται ηλεκτρικό ρεύμα.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει άλλη τέτοια πρωτοποριακή εφαρμογή. Η αξία του έργου είναι προφανής, όχι μόνο για μικρά νησιά, αλλά και για όλη την Ελλάδα, με δεδομένο το ανερχόμενο παγκόσμιο πρόβλημα του νερού.

Αρχικά αναδημοσιεύουμε την είδηση για το ναυάγιο του υβριδικού έργου στο Πέζι.

Στη συνέχεια θα αναφέρουμε τρία παλιότερα κείμενα στο ιστορικό της υπόθεσης. Πώς, δηλαδή, δημιουργήθηκε το ενδιαφέρον για ένα τέτοιο πρωτοποριακό έργο στην Ικαρία.

Ναυαγεί το πρωτοποριακό (για την Ελλάδα) υβριδικό έργο στην Ικαρία Ομολογία της ΔΕΗ για Λάθος Αξιολόγηση σε Διαγωνισμό

(19/04/2007) Του Μιχάλη Καϊταντζίδη

Προδιαγραφές «α λα καρτ» έχουν πολλοί από τους διαγωνισμούς της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα να γίνεται αδύνατη η αξιολόγηση των προσφορών και να μπλέκει η επιχείρηση με ενστάσεις και προσφυγές των διαγωνιζομένων.

Πλέον πρόσφατο παράδειγμα ο διαγωνισμός για ένα πρωτότυπο υβριδικό έργο στην Ικαρία, που περιλαμβάνει αιολικό πάρκο και 2 μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Όπως αποκαλύπτει σήμερα η «Ε», στις 26 Μαρτίου η διοίκηση της ΔΕΗ αναγκάστηκε να προτείνει στο Δ.Σ. τη ματαίωση του διαγωνισμού, στον οποίο ήδη είχε προκηρυχθεί μειοδότης, επειδή διαπιστώθηκαν «σφάλματα στην αξιολογική κρίση της επιτροπής», αλλά και αβεβαιότητες ως προς τη νομική προσβολή της διαδικασίας.

Στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, προϋπολογισμού 20 εκατομμυρίων ευρώ, συμμετείχαν οι εταιρείες Iberdrola (ισπανική), ENET (το τμήμα μηχανολογικών της κατασκευαστικής ΑΕΓΕΚ το οποίο αποτελεί πλέον χωριστό νομικό πρόσωπο), METKA και ΤΕΡΝΑ.

Πρώτος μειοδότης ανακηρύχθηκε η Iberdrola. Ωστόσο ένσταση κατά της σειράς αξιολόγησης έκανε η ENET, η οποία έγινε αποδεκτή και ανακηρύχθηκε πρώτη μειοδότης, για να ακολουθήσει νέα ένσταση από την Iberdrola.

Έτσι η ΔΕΗ, προκειμένου να αποφύγει τις εμπλοκές, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι η επιτροπή αξιολόγησης έσφαλε. Όπως αναφέρει η εισήγηση προς το Δ.Σ. της ΔΕΗ, το Συμβούλιο Έργων και Προμηθειών «διαπίστωσε ότι, κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, εντοπίστηκαν σφάλματα στην αξιολογική κρίση της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού στην εκτίμηση των αποκλίσεων και ελλείψεων τεχνικών προσφορών διαγωνιζομένων - ειδικότερα αυτών που καθιστούσαν αδύνατη την οικονομική αξιολόγηση συγκεκριμένης προσφοράς- μετά το πέρας του σταδίου της τεχνικής αξιολόγησης και εντός αυτού της οικονομικής αξιολόγησης, και δεδομένης, εκ του λόγου αυτού, της αβεβαιότητας σχετικά με το νομικώς απρόσβλητο της όλης διαγωνιστικής διαδικασίας κ.λπ.» προτείνει τη ματαίωση του πιο πάνω διαγωνισμού. (ΠΗΓΗ: Energia.gr)

Πώς ξεκίνησε το ενδιαφέρον για ένα τέτοιο πρωτοποριακό έργο στην Ικαρία

Η υπόθεση αυτή άνοιξε δώδεκα (!) χρόνια πριν, το 1995, με την Ημερίδα και το Συνέδριο που έγινε υπό τον τίτλο «ΠΟΙΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΣΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ;», στο οποίο ο γράφων είχε πρωτοστατήσει. Όλο το υλικό της Ημερίδας και του Συνεδρίου είχε κυκλοφορήσει σε ομότιτλο βιβλίο από το ΕΜΠ-ΚΕΤ και είχε διατεθεί επί σειρά ετών σε όλη την Ικαρία..

Εκεί ακούσαμε τον «πατριάρχη» και πρωτοπόρο της Αιολικής Ενέργειας κ. Ρήγα Ρηγόπουλο, Ομοτ. Καθηγητή Παν/μίου Πάτρας, να εισηγείται τα εξής:

“Βλέπω... μέσα από την αιολική ενέργεια και μέσα από την ενέργεια των υδατοπτώσεων μεγάλα εισοδήματα για τους Δήμους και τις Κοινότητες της Ικαρίας. ...Μάλιστα εδώ θα μπορούσαμε να κατασκευάσουμε όσα έργα υδροηλεκτρικά μπορούμε συν το φράγμα το οποίο τώρα γίνεται [σ.τ.σ. στο Πέζι] και να φροντίσουμε ώστε αυτά τα έργα να είναι αντλητικά ώστε όταν μας περισσεύει η αιολική ενέργεια να μπορούμε να αντλούμε νερό και επομένως να αποθηκεύουμε νερό σε ψηλότερα σημεία και να έχουμε διαθέσιμη όποτε τη χρειαζόμαστε υδροηλεκτρική ενέργεια. ...Επομένως εδώ χρειάζεται μία ομάδα η οποία να κάτσει συστηματικά και για αρκετό καιρό, να βάλει κάτω όλα τα κομμάτια του πάζλ και να βρει την πραγματική λύση της εκμετάλλευσης σε μεγάλη έκταση της αιολικής και της υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Πρέπει να γίνουν μελέτες, πρέπει να γίνουν νόμοι, να δούμε που μπορούν να μπου αιολικές μηχανές και που υδροηλεκτρικά έργα, να δούμε που μπορεί να γίνει η συνεργασία μεταξύ αιολικών και υδροηλεκτρικών έργων κλπ κλπ...

Τα υδροηλεκτρικά και αιολικά συστήματα είναι τα φτηνότερα από πλευράς παραγωγής ενέργειας. ...Παραδείγματος χάρι για το ύψος του ανέμου σε περιοχές όπως η Ικαρία, σε τρία τέσσερα χρόνια οι μηχανές αυτές αποδίδουν τα λεφτά τους πίσω. Και κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι τα μικρά υδροηλεκτρικά δεν είναι αποδοτικά. Έχουν χρόνο ζωής τριάντα χρόνων και ότι και να κάνουμε μπορούμε να το αποπληρώσουμε, ιδιαίτερα αφού η φτηνότερη ενέργεια σήμερα είναι η υδροηλεκτρική”

(βιβλίο «Ποιο μέλλον ταιριάζει στην Ικαρία;» σελίδα 127-128).

Ένας από τους ακροατές εκείνου του εγχειρήματος ήταν ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Ηλίας Κουλουλιάς, ο οποίος πήρε την υπόθεση αυτή και την προώθησε όπου και όπως μπορούσε. Αγωνίστηκε μάλιστα να δημιουργήσει ειδική αναπτυξιακή ή δημοτική εταιρεία για το «αναστρέψιμο» φράγμα.

Στη συνέχεια, οφείλουμε να επισημάνουμε την ολιγορρία ή αδυναμία της αυτοδιοίκησης (Νομαρχία, Επαρχείο, Δήμοι) να αξιοποιήσει την πρωτοποριακή αυτή ιδέα προς όφελος της Ικαρίας. Κάποια στιγμή η πρόταση υποβλήθηκε για χρηματοδότηση από την ίδια τη ΔΕΗ (με συνχρηματοδότηση από το ΚΠΣ). Η απαίτηση της ΔΕΗ για να προχωρήσει, ήταν να της παραχωρηθεί το έργο από την αυτοδιοίκηση. Η έγκριση δόθηκε, ταυτόχρονα όμως η Ικαρία έχασε την υπόθεση από τα χέρια της. Στη συνέχεια η ΔΕΗ φαίνεται ότι έδειξε το ίδιο ενδιαφέρον με αυτό που έχουμε δει με τις 7 ανεμογεννήτριες της Ικαρίας, που άφησε στην ιδιωτικοποίηση την αιολική ενέργεια. Σήμερα που επιχειρείται η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ δεν αποκλείεται να υλοποιηθεί στο μέλλον το υβριδικό υδροηλεκτρικό έργο στο Πέζι από κάποιον ιδιώτη. Πάντως, σήμερα, όλα δείχνουν ότι η ΔΕΗ «έκαψε» μια πολύ σημαντική υπόθεση για το δημόσιο συμφέρον, για την Ικαρία και για το μέλλον της.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε μια επιστολή που είχε σταλθεί το 1977 (ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ) στον Πρόεδρο της Κοινότητας Ραχών για την ορθολογική αξιοποίηση της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι. Για την κατανόηση του κειμένου, οι αναγνώστε πρέπει να συνυπολογίσουν τις εξής επισημάνσεις:

1. Το Φράγμα στο Πέζι δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί, και το φράγμα δεν είχε γεμίσει ακόμη με νερό.
2. Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας που αναφέρεται στο κείμενο δεν είχε ακόμη δημιουργηθεί
3. Το Κοινοτικό Έργο TERRA/LORE της Ικαρίας δεν είχε ακόμη εγκριθεί από την ΓΔ 16 της Ε.Ε.
4. Η Επαρχία Ικαρίας είχε τότε 13 Δήμους και Κοινότητες και μόλις είχε αποκτήσει τον πρώτο εκλεγμένο της Έπαρχο (Σίμωνας Τριπόδης).

1997: για την ορθολογική αξιοποίηση της λιμνοδεξαμενής στο Πέζι Επιστολή προς τον Πρόεδρο της Κοινότητας Ραχών

Ηλίας Γιαννίρης
Δρ Πολεοδόμος Χωροτάκτης

Προς τον Πρόεδρο της Κοινότητας Ραχών κ. Κώστα Κόχυλα

Αθήνα 10.9.1997

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε

Δυστυχώς δεν ήταν δυνατό να παραστώ στην ημερίδα που διοργανώθηκε στους Βρακάδες το περασμένο Σάββατο, σχετικά με την αξιοποίηση της λιμνοδεξαμενής στο Πέζι, προκειμένου να εκφράσω την άποψή μου για την αξιοποίηση του νερού. Επιτρέψτε μου με αυτή την επιστολή να εκφράσω την άποψή μου ώστε να συμβάλλω στον προβληματισμό σας.

A. Στην Ημερίδα και το Συνέδριο του 1995 με θέμα “Ποιο Μέλλον Ταιριάζει στην Ικαρία;”, που έχει εκδοθεί σε βιβλίο, η Οργανωτική Επιτροπή στην οποία είχα την τιμή να διατελέσω Πρόεδρος, είχε εκφράσει στην εισήγησή της τις επιφυλάξεις της για το μέγεθος του έργου του Φράγματος στο Πέζι, αλλά και για το γεγονός ότι για να αποκτήσει δίκτυο ποτίσματος και να αποβεί παραγωγικό χρειάζονται δισεκατομμύρια για δίκτυα και σωληνώσεις (σελίδα 15).

Ωστόσο, το βασικό σημείο κριτικής δεν ήταν για το αν έπρεπε να κατασκευαστεί ή όχι το φράγμα, αλλά για το γεγονός ότι **η τοπική κοινωνία ήταν ανέτοιμη να διασφαλίσει ώστε μαζί με το φράγμα (μελέτη και έργο) να υπάρχουν οι μελέτες για την χρήση του νερού και οι πόροι για την ολοκλήρωση του έργου ώστε αυτό να αποβεί χρήσιμο.**

Όπως ίσως γνωρίζετε ένα φράγμα έχει μία συγκεκριμένη διάρκεια ζωής. συνήθως η διάρκεια ζωής είναι τα 40-50 χρόνια. εμείς, σήμερα έχουμε χάσει τα δύο πρώτα χρόνια και μέχρι να ολοκληρωθούν οι μελέτες που έχει εξαγγείλει η Νομαρχία θα περάσουν τουλάχιστον άλλα δύο χρόνια. Κατόπιν θα πρέπει να εξευρεθούν οι πόροι και να ακολουθήσει η κατασκευή των σωληνώσεων. Όλα αυτά σημαίνουν ότι θα χαθεί πολύτιμος χρόνος (ίσως και δεκαετία) ώστε να ολοκληρωθεί το έργο και να φανεί η χρησιμότητα του Φράγματος. Αυτό ήταν από τα βασικά σημεία της κριτικής μας. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι **όσο γρηγορότερα αξιοποιηθεί το νερό τόσο το καλύτερο, και γι αυτό θεωρώ ότι παρόμοιοι προβληματισμοί όπως αυτοί της ημερίδας των Βρακάδων θα πρέπει να συνεχιστούν.**

B. Στο Συνέδριο του 1995 στον Εύδηλο (12.8.1995) αναφέρθηκαν τα εξής από έγκριτους και ειδικούς επιστήμονες σχετικά με το Φράγμα στο Πέζι, το οποίο τότε δεν είχε ακόμη γεμίσει με νερό:

Ρήγας Ρηγόπουλος, Ομοτ. Καθηγητής Παν/μίου Πάτρας:

“Βλέπω... μέσα από την αιολική ενέργεια και μέσα από την ενέργεια των υδατοπτώσεων μεγάλα εισοδήματα για τους Δήμους και τις Κοινότητες της Ικαρίας. ...Μάλιστα εδώ θα μπορούσαμε να κατασκευάσουμε όσα έργα υδροηλεκτρικά μπορούμε συν το φράγμα το οποίο τώρα γίνεται [σ.τ.σ. στο Πέζι] και να φροντίσουμε ώστε αυτά τα έργα να είναι αντλητικά ώστε όταν μας περισσεύει η αιολική ενέργεια να μπορούμε να αντλούμε νερό και επομένως να αποθηκεύουμε νερό σε ψηλότερα σημεία και να έχουμε διαθέσιμη όποτε τη χρειαζόμαστε υδροηλεκτρική ενέργεια. ...Επομένως εδώ χρειάζεται μία ομάδα η οποία να κάτσει συστηματικά και για αρκετό καιρό,

να βάλει κάτω όλα τα κομμάτια του πάζλ και να βρει την πραγματική λύση της εκμετάλλευσης σε μεγάλη έκταση της αιολικής και της υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Πρέπει να γίνουν μελέτες, πρέπει να γίνουν νόμοι, να δούμε που μπορούν να μπου αιολικές μηχανές και που υδροηλεκτρικά έργα, να δούμε που μπορεί να γίνει η συνεργασία μεταξύ αιολικών και υδροηλεκτρικών έργων κλπ κλπ...

Τα υδροηλεκτρικά και αιολικά συστήματα είναι τα φτηνότερα από πλευράς παραγωγής ενέργειας.

...Παραδείγματος χάρη για το ύψος του ανέμου σε περιοχές όπως η Ικαρία, σε τρία τέσσερα χρόνια οι μηχανές αυτές αποδίδουν τα λεφτά τους πίσω. Και κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι τα μικρά υδροηλεκτρικά δεν είναι αποδοτικά. Έχουν χρόνο ζωής τριάντα χρόνων και ότι και να κάνουμε μπορούμε να το αποπληρώσουμε, ιδιαίτερα αφού η φτηνότερη ενέργεια σήμερα είναι η υδροηλεκτρική” (σελίδα 127-128)

Ηλίας Λιγνός, Μηχανολόγος Ηλεκτρολόγος-Ήπιες μορφές ενέργειας της ΔΕΗ:

“Δεν είναι δυνατή η ορθολογική και προς το συμφέρον των κατοίκων του νησιού αξιοποίηση του αιολικού δυναμικού ...εάν η Τοπική Αυτοδιοίκηση ...δεν συμμετέχει και δεν κατευθύνει την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας στο νησί.

...Απαιτείται άμεσα η Τοπική Αυτοδιοίκηση του νησιού να δημιουργήσει φορέα-επιχείρηση με σκοπό την αξιοποίηση των Ήπιων Μορφών Ενέργειας και με πρώτο βήμα την εγκατάσταση και λειτουργία ανεμογεννητριών για την απόκτηση εμπειρίας, γνώσης και οικονομικού κέρδους...

Δεν είναι σωστό να πάει δηλαδή ο Βασίλης ο Μαυρογιώργης ο Πρόεδρος του Ευδήλου, ή ο Δήμαρχος Αγίου Κηρύκου μόνος του και να συζητήσει προτάσεις με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή άλλους φορείς.

Αυτός ο φορέας που θα αναλάβει να κάνει αυτή τη δουλειά πρέπει να είναι ενιαίος για την Ικαρία. Αυτές οι δουλειές πρέπει να γίνονται ενιαία για όλο το νησί. Τοπικισμοί νομίζω ότι δεν χωρούν σε αυτή την περίπτωση, ούτε και λογικές του τύπου “εμείς έχουμε τις περιοχές αιολικών πεδίων στην έκταση της κοινότητάς μας”. Είναι γνωστές οι διαφορές που έχουμε αλλά ο φορέας αυτός θα πρέπει να είναι ενιαίος.

[Στο Πέζι] μπορεί να γίνει μία συνεργασία αιολικών πάρκων και φράγματος με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε ώρες που υπάρχει αιχμή φορτίου... Η ύπαρξη ενός φράγματος με νερό στο Πέζι που θα μπορούσε να λειτουργήσει για 5 ημέρες ή μία εβδομάδα και θα μπορούσε να καλύψει άνετα τα φορτία αυτά... Αυτό όμως για να το κάνουμε θα πρέπει να υπάρχει μια μελέτη για την άντληση του νερού από κάποιο χαμηλότερο σημείο σε μία ψηλότερη δεξαμενή και να το αφήσουμε εκεί να περιμένει σαν στοκ για υδατόπτωση και παραγωγή ενέργειας όταν το ζητήσουμε...

Να σας επιστήσω ιδιαίτερα την προσοχή ότι τις περιοχές αυτές πρέπει να τις φυλάζουμε σαν κόρη οφθαλμού. Νομίζω ότι θα είναι πολύ ανόητο να πουλήσει κανείς ή να νοικιάσει τις περιοχές αυτές σε ενδεχόμενες εταιρείες που θα έρθουν εδώ, και που μπορούν να δελεάσουν, πράγμα που έγινε στην Κρήτη. Αυτό το πράγμα δεν πρέπει να επαναληφθεί στην Ικαρία.” (σελίδες 129-137)

Ρήγας Ρηγόπουλος:

“Πρέπει να γίνει επιπλέον μία περιβαλλοντική μελέτη να δει οι συμπληρωματικές κατασκευές, οι οποίες δεν είναι μεγάλες ίσως, δεν ξέρω, πρέπει να γίνει μελέτη να εξεταστεί αν συμφέρει να αξιοποιηθεί και ως υδροηλεκτρικό το φράγμα και να αποθηκεύουμε ενέργεια ή όχι;” (σελίδα 145)

Μαρία Γιαουτζή, Αναπλ. Καθηγήτρια ΕΜΠ:

“Το φάραγγι της Χάλαρης επιδιώκουμε να το ανάγουμε σε εθνικό δρυμό σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Χάλαρη είναι ένα κομμάτι αναπνοής για την Ικαρία, με ότι αυτό συνεπάγεται. ...δεν θα πρέπει τόσο εύκολα να μιλάμε για υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ μέσα στο φάραγγι της Χάλαρης” (σελίδα 144)

Προεδρείο (Ηλίας Γιαννίρης):

“...είναι σημαντικό να την προσέξουμε τη Χάλαρη, γιατί οι δυνατότητές της είναι πολύ μεγάλες. Πρέπει να μελετηθεί ο υδρολογικός κύκλος της Χάλαρης, και να δούμε πόσο νερό χρειάζεται οικολογικά για να στέκεται ως οικοσύστημα. Αν αυτό είναι αποτρεπτικό για κάποιες άλλες ενεργειακές εντάσεις, σε σχέση με το φράγμα, ασφαλώς και δεν θα πρέπει να επιτραπούν. Η

αφετηρία όμως θα πρέπει να είναι η προστασία του σπάνιου αυτού οικοσυστήματος. Το οποίο σημειωτέον ότι δεν έχει μελετηθεί ακόμη” (σελίδα 145)

Γ. Όπως προκύπτει από τις παραπάνω τοποθετήσεις υπάρχουν **τρεις παράμετροι** που θα πρέπει να υπολογίζει κανείς σχετικά με το φράγμα στο Πέζι και την αξιοποίησή του:

- Το νερό για άρδευση-ύδρευση,
- το νερό για άντληση και υδροηλεκτρική ενέργεια, και
- το νερό που απαιτείται για να λειτουργεί το οικοσύστημα της Χάλαρης τόσο σε κανονικές συνθήκες όσο και σε ακραίες συνθήκες (π.χ. ξηρασία).

Οποιαδήποτε επιμέρους ή αποσπασματική αξιοποίηση του νερού χωρίς να υπολογιστούν πλήρως οι απαιτήσεις των άλλων δύο παραμέτρων θα ήταν καταστροφική. Επομένως η αρδευτική-υδρευτική χρήση θα πρέπει να εκτιμηθεί και να μελετηθεί παράλληλα με την υδροηλεκτρική χρήση και φυσικά παράλληλα με την προστασία του οικοσυστήματος της Χάλαρης. Μάλιστα αυτή η τελευταία, δηλαδή **η οικολογική περιβαλλοντική ανάδειξη μπορεί να αποβεί πιο κερδοφόρα από τις άλλες δύο δράσεις, και μάλιστα χωρίς ημερομηνία λήξης αφού δεν θα έχει τεχνικά έργα, σωληνώσεις και μηχανήματα.**

Δ. Επίσης, είναι σημαντικό **να μην αντιμετωπιστεί** το ενεργειακό ζήτημα αξιοποίησης του Φράγματος **αποσπασματικά** στα πλαίσια των τριών μόνο Κοινοτήτων (Ράχες, Αγ. Πολύκαρπος, Καρκινάγρι), όσο και αν η αξιοποίηση του συγκεκριμένου Φράγματος θα αποφέρει περισσότερα οφέλη στις τρεις αυτές Κοινότητες, **αλλά συνολικά μέσα από έναν ενιαίο σχεδιασμό για όλο το νησί.** Υπάρχουν τέτοια ζητήματα και δυσκολίες, όπως θεσμικές αλλαγές, η διασύνδεση με την Στερεά Ελλάδα και όχι μόνο με τα Δωδεκάνησα, τα τεχνικά ζητήματα συντήρησης και λειτουργίας των ανεμογεννητριών, και άλλα, που απαιτούν την ενεργοποίηση όλων των Ικαριακών δυνάμεων. Επίσης, διάφορα άλλα φράγματα που κατασκευάζονται σε άλλες Κοινότητες της Ικαρίας, οι τεράστιες δυνατότητες της γεωθερμίας, αλλά και η πληθώρα των υδρόμυλων οδηγούν στην κατεύθυνση μίας ενιαίας οργάνωσης και διαχείρισης των ήπιων μορφών ενέργειας για όλο το νησί, με τη συμμετοχή όλων των αυτοδιοικήσεων του νησιού.

Ε. Αυτή τη στιγμή έχει προκηρυχθεί μία μελέτη από τη Νομαρχία για την άρδευση του Φράγματος. Παράλληλα, έχει διατυπωθεί η πρόταση για τη δημιουργία μίας ειδικευμένης εταιρείας για την ενεργειακή αξιοποίηση του Φράγματος από τις τρεις αυτοδιοικήσεις της περιοχής (Ράχες-Αγ. Πολύκαρπος-Καρκινάγρι). Πιστεύω ότι **θα πρέπει να παρέμβετε άμεσα ώστε να πραγματοποιηθεί μία ενιαία διεπιστημονική μελέτη για όλο το νησί σχετικά με την ενεργειακή- υδρολογική- περιβαλλοντική αξιοποίηση των πόρων του νησιού.** Η μελέτη αυτή, που θα μπορούσε να στηριχθεί στον αναπροσανατολισμό της μελέτης που έχει προκηρυχθεί από τη Νομαρχία Σάμου, θα πρέπει να έχει ως στόχο να λειτουργήσει ως μελέτη-πλαίσιο, ως άξονας για την επιμέρους αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων όλου του νησιού.

ΣΤ. Σήμερα η ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει τη Χάλαρη, το Πέζι και την νότια πλευρά μέχρι το Καρκινάγρι έχει περιληφθεί στο σύστημα προστατευόμενων οικοτόπων του ΥΠΕΧΩΔΕ στο πρόγραμμα ΦΥΣΗ 2000. Επομένως, κάθε σκέψη για αξιοποίηση του νερού του Φράγματος στο Πέζι, όπως και άλλες σχεδιαζόμενες δραστηριότητες στην περιοχή, θα πρέπει να είναι συμβατή με την προστασία του σπάνιου αυτού οικοσυστήματος. Στην πράξη αυτό υπογραμμίζει ακόμη περισσότερο την ανάγκη για **συνολική ορθολογική αντιμετώπιση,** γιατί είναι κρίμα να βαδίζουμε απρογραμματίστα και αποσπασματικά με ενδεχόμενο να καταστρέψουμε σημαντικούς και διαρκείς πόρους για βραχυχρόνια ή αμφιλεγόμενα οφέλη.

Ζ. Στα πλαίσια του Κοινοτικού Προγράμματος TERRA/LORE του οποίου αναμένεται η τελική έγκριση αυτό το Φθινόπωρο, θα χρηματοδοτηθούν και θα υλοποιηθούν, μεταξύ άλλων, δύο κρίσιμες μελέτες: Μία μελέτη σκοπιμότητας για την αξιοποίηση του αιολικού δυναμικού της Ικαρίας, και το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Ικαρίας που θα αποτελέσει τη βάση για έναν μακροχρόνιο προγραμματισμό και σχεδιασμό στο νησί. Αυτές οι μελέτες, αλλά και διάφορα άλλα έργα που θα γίνουν μέσα από την χρηματοδότηση του TERRA, θα υλοποιηθούν από μία Πανικάρια Αναπτυξιακή Εταιρεία που αυτή τη στιγμή είναι υπό σύσταση. Στα πλαίσια

της συγκρότησης του Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος, η Ικαριακή Αυτοδιοίκηση θα έχει τον πρώτο λόγο. Εκεί πιστεύω ότι θα πρέπει να διερευνηθούν οι δυνατότητες και οι προτάσεις για την ύπαρξη μίας εξειδικευμένης ενεργειακής εταιρείας της αυτοδιοίκησης, ή ακόμη και ενός φορέα διαχείρισης του νερού. Εκεί επίσης θα πρέπει να αντιμετωπιστεί αν τέτοιες επιχειρηματικές μορφές θα πρέπει να είναι πανικάριες ή τοπικές, όπως προτείνεται στην περίπτωση της λιμνοδεξαμενής στο Πέζι.

Η. Σε καμία περίπτωση δεν είμαι αντίθετος στην αξιοποίηση του νερού της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι. Αυτό που υποστηρίζω είναι ότι:

α) δεν πρέπει να γίνουν μελέτες αποσπασματικές

β) δεν πρέπει να γίνουν μελέτες για τις μελέτες

γ) δεν πρέπει να γίνουν έργα για τα έργα δηλαδή η κατασκευή άχρηστων έργων. Για παράδειγμα κατασκευή ενός εκτεταμένου δικτύου άρδευσης που όμως να μην χρησιμοποιείται γιατί δεν υπάρχει επάρκεια νερού.

δ) δεν πρέπει να εξαφανιστούν με κάποια άστοχη ενέργειά μας ορισμένα ενδημικά είδη φυτών και ζώων που υπάρχουν μόνο στην Ικαρία και πουθενά αλλού (η Ικαρία έχει 14 τέτοια ενδημικά είδη και δεν έχει μελετηθεί πλήρως). Προέχει η πλήρης μελέτη της Χάλαρης από περιβαλλοντική-οικολογική άποψη ώστε να ξέρουμε πλήρως τον πλούτο της και τις δυνατότητές της.

ε) δεν πρέπει να γίνει αφορμή η Λιμνοδεξαμενή στο Πέζι για μία ακόμη διαίρεση της Ικαρίας και για αντιπαράθεσεις μεταξύ των αυτοδιοικήσεων μέσα από τοπικιστικές λογικές.

στ) Η αξιοποίηση του νερού της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι πρέπει να γίνει η αφορμή για να ωφεληθεί με την τεχνογνωσία, με την εμπειρία, με τα έργα, με την πλήρη αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας και των νερών όλη η Ικαρία. Αυτό φυσικά δεν αποκλείει να έχουν ιδιαίτερα οικονομικά οφέλη οι περιοχές εκείνες που έχουν τους πόρους και αυτό είναι θέμα εσωτερικής ρύθμισης. Ωστόσο, οι πόροι της Ικαρίας είναι πολλοί και είναι διάσπαρτοι σε όλο το νησί ώστε εν τέλει όλοι μπορούν να ωφεληθούν, αρκεί να εκδηλώσουν ενδιαφέρον, όπως κάνετε εσείς με την ενεργοποίησή σας για την ορθολογική αξιοποίηση της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Για οτιδήποτε επιπλέον πληροφορία είμαι στη διάθεσή σας.

με εκτίμηση
Ηλίας Γιαννίρης

επιστροφή

**Σχετικά με το ενδιαφέρον της ΔΕΗ για την αξιοποίηση των νερών στο Πέζι
«Το Έργο να ανήκει στην αυτοδιοίκηση της Ικαρίας και όχι στη ΔΕΗ»
1997: Ενημερωτικό Σημείωμα**

Σε συνέχεια της προηγούμενης επιστολής ο γράφων ετοίμασε ένα ενημερωτικό σημείωμα προκειμένου να υποστηρίξει την αυτοδιοίκηση της Ικαρίας στο δύσκολο έργο της διαπραγμάτευσης με τη ΔΕΗ. Δημοσιεύεται εδώ γιατί περιέχει σημαντικές πληροφορίες και θέσεις για το έργο. Δυστυχώς, οι εξελίξεις που μαθαίνουμε από τους χειρισμούς της ΔΕΗ επιβεβαιώνουν εκείνες τις εκτιμήσεις και κατευθύνσεις που είχαν πρωτοδιατυπωθεί δέκα χρόνια πριν.

Ηλίας Γιαννίρης, 6.10.1997

Στις 10.9.1997 έστειλα ένα σημείωμα στον Πρόεδρο της Κοινότητας Ραχών [σ.τ.σ. πρόκειται για το προηγούμενο κείμενο].

Στις 18.9.1997 και στις 3.10.1997 ήλθα σε προσωπική συνεργασία με την Δ/ση της ΔΕΗ ΔΑΥΕ (Δ/ση Ανάπτυξης Υδροηλεκτρικών Έργων) (Βρίσκεται Αγησιλάου 56-58 και Μυλλέρου).

A. Οι πληροφορίες που έχω στη διάθεσή μου μετά από την ενημέρωση της ΔΕΗ-ΔΑΥΕ είναι οι εξής:

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης του Υπουργείου Γεωργίας για την λιμνοδεξαμενή στο Πέζι η λεκάνη απορροής είναι 10 τετρ. χλμ. και η μέση ετήσια απορροή περί τα 2,6 εκατ. κυβ. μέτρα.
2. Η Λιμνοδεξαμενή στο Πέζι έχει ωφέλιμο νερό 750.000 κυβ. μέτρα/χρόνο τα οποία καταμερίζονται από την Μελέτη του Υπ. Γεωργίας σε 250.000 κυβ. μέτρα/χρόνο για ύδρευση και 500.000 κυβ. μέτρα/χρόνο για άρδευση.
3. Η εκτίμηση της ΔΕΗ είναι ότι περί τα 2 εκατ. κυβ. μέτρα/χρόνο θα υπερχειλίζουν από την λεκάνη απορροής των 10 τετρ. χλμ. και θα χύνονται στη Χάλαρη.
4. Μέρος από αυτό το περίσσειμα έχει ως στόχο να χρησιμοποιήσει για παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας ΔΕΗ.
5. Η ΔΕΗ προτίθεται να υποβάλλει πρόταση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ενέργεια στο τέλος Οκτωβρίου 1997 ύψους 2 δίσ δρχ περίπου.
6. Η πρόθεση είναι να κατασκευαστεί από τη Λιμνοδεξαμενή (Υψόμετρο περίπου 720 μ.) αγωγός 2,8 χλμ με κατεύθυνση την Προεσπέρα. Στην απόληξή του θα υπάρξει απότομη κλίση μέχρι το υψόμετρο των 310 μ. περίπου, Υδροηλεκτρικός Σταθμός ισχύος 4,5 MW και μικρός ταμιευτήρας 100.000 κυβ. μ.
7. Μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα χρησιμοποιείται για άντληση νερού σε έναν δεύτερο ταμιευτήρα 100.000 κυβ. μ. σε υψόμετρο 540 μ. περίπου. Ο Ταμιευτήρας αυτός θα συνεργάζεται στο σύστημα υδατόπτωσης ώστε να υπάρχει σταθερή παροχή ρεύματος.
- 8. Και οι δύο αυτοί ταμιευτήρες θα βρίσκονται προς την περιοχή της Προεσπέρας και πάντως έξω από την Χάλαρη.**
9. Επίσης, στην ημερίδα που έγινε στους Βρακάδες στις 6.9.97 υπήρξαν δύο ομιλητές εκ μέρους της ΔΕΗ που είναι σπουδαστές και που ανέφεραν ότι μέσα στη Χάλαρη θα γίνουν ταμιευτήρες 400.000 κυβ. μ. Αυτό, με διαβεβαίωσαν από την ΔΕΗ-ΔΑΥΕ ότι είναι ανακριβές και ότι ήταν οι πρώτες δικές τους προσωπικές απόψεις που σε καμμία περίπτωση δεν αντιστοιχούν με τον προσανατολισμό της ΔΕΗ-ΔΑΥΕ.
10. Το Υδροηλεκτρικό σύστημα των δύο ταμιευτήρων της Προεσπέρας των 100.000 κυβ. μ. ο καθένας, θα μπορεί να παρέχει 7 GWH, δηλαδή το 50% περίπου της ενεργειακής κατανάλωσης της Ικαρίας σήμερα. Πρακτικά, ο Υ/Η σταθμός της Προεσπέρας και οι Ανεμογεννήτριες (που όταν λειτουργούν παρέχουν περί το 10-12% της κατανάλωσης ενέργειας της Ικαρίας) θα μπορούσαν να παρέχουν ενεργειακή αυτονομία τον Χειμώνα, όταν οι καταναλώσεις είναι χαμηλές. Τότε ο Πετρελαϊκός Σταθμός θα μπορούσε να μην δουλεύει, με σημαντικά οφέλη (αποτροπές ρύπανσης της Θάλασσας και του αέρα, μεγαλύτερη ενεργειακή ευελιξία, δυνατότητες καλύτερης συντήρησης όλου του ενεργειακού συστήματος).
11. Στις 1.10.1997 η ΔΕΗ-ΔΑΥΕ είχε συνάντηση με τοπικούς παράγοντες (Νομάρχης, Νομ. Σύμβ., Δ/ντης Τεχν. Υπηρ. Νομαρχ. κλπ) και συζήτησαν λεπτομέρειες της πρότασης που θα υποβάλει η ΔΕΗ.

B. ΑΝΟΙΧΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ:

1. Όπως διαμορφώνεται η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή της Δ. Ικαρίας υπάρχουν:

- δύο μικρά φράγματα στον Αγ. Πολύκαρπο, για άρδευση.
- η Λιμνοδεξαμενή στο Πέζι. Για αυτή την Λιμνοδεξαμενή θα πρέπει επίσης να υπάρχει και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και κάποια επιβολή Περιβαλλοντικών Όρων, γιατί αλλιώς δεν θα ήταν δυνατό να κατασκευαστεί
- η μελέτη για άρδευση και ύδρευση, που μόλις φέτος ανατέθηκε για το “τι θα ποτίζει” (ανάθεση από την Νομαρχία στον μηχανικό Σ. Τσιμπίδη). Και για αυτή την μελέτη θα πρέπει να υπάρξει ΜΠΕ.
- η Ρεματιά της Χάλαρης και η ένταξη μιάς ευρύτερης περιοχής που περιλαμβάνει την Χάλαρη, το Οροπέδιο του Πεζιού και την Νότια περιοχή μέχρι το Καρκινάγρι στο

σύστημα προστασίας οικοτόπων ΦΥΣΗ 2.000 που χειρίζεται το ΥΠΕΧΩΔΕ. Για τον καθορισμό του Οικότοπου αυτού προηγήθηκε μελέτη του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης, για τη ρεματιά, την οικολογική της αξία και την ανάδειξή της υπάρχει η σχετική μελέτη του ΕΜΠ (Καθηγήτρια Μ. Γιαουτζή).

- η νέα σχεδιαζόμενη παρέμβαση της ΔΕΗ με τους δύο ταμιευτήρες στην Προεσπέρα. Για αυτή την παρέμβαση η ΔΕΗ οφείλει να παρουσιάσει ΜΠΕ, όπως επίσης και για την έκταση της περιοχής της Προεσπέρας που θα αρδεύεται. Σε συνεργασία με τη δυνατότητα άρδευσης της περιοχής, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και το φαινόμενο της απορροής μέρους των νερών της Χάλαρης με λάστιχα για ύδρευση και άρδευση, ώστε σταδιακά να μίν παροχετεύεται με λάστιχα το νερό του φαραγγιού, αλλά οι σημερινοί χρήστες να εξυπηρετούνται με άλλο τρόπο.

Όλα αυτά συνηγορούν προς την **κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων** που βρίσκονται σπαρμένοι σε διάφορους φορείς (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΕΗ, Νομαρχία, Υπ. Γεωργίας) και που θα διατεθούν για επιπλέον Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ώστε να γίνει **μιιά ευρύτερη Περιβαλλοντική Μελέτη που να περιλαμβάνει όλη την Δυτική Ικαρία**. Σημαντική δυνατότητα μπορεί να δοθεί με την αξιοποίηση των κονδυλίων του ΥΠΕΧΩΔΕ (εθνικό σκέλος) για συνολική μελέτη μέσω του ΦΥΣΗ 2.000.

2. Το ζήτημα της διαχείρισης είναι σημαντικότερο. Κατά την άποψή μου πρέπει να υπογραφεί στο άμεσο μέλλον, και πριν την έγκριση της πρότασης της ΔΕΗ στο Επιχ. Πρόγραμμα Ενέργειας, με πρωτοβουλία της Αυτοδιοίκησης της Ικαρίας μια Προγραμματική Σύμβαση με την ΔΕΗ, τη Νομαρχία, κάποιο ΑΕΙ, κάποια Τράπεζα, και την αυτοδιοίκηση της Ικαρίας (όλες οι Κοινότητες ή ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος) που να στοχεύει στη **δημιουργία μιιάς Πανικάριας Αναπτυξιακής Εταιρείας για την Ενέργεια**, υπό τον έλεγχο της Αυτοδιοίκησης, με στόχο την παραγωγή ρεύματος από ήπιες μορφές μέσω της μεταβίβασης τεχνογνωσίας σε επίπεδο Επαρχίας και την εξειδίκευση ή επανειδίκευση τοπικών τεχνικών και προσωπικού. Παράλληλα, θα πρέπει στα πλαίσια αυτά να δημιουργηθεί ένας άλλος αυτόνομος ή ημιαυτόνομος **φορέας για την Διαχείριση των Νερών**, που να ασχολείται κυρίως με την λειτουργία των συστημάτων άρδευσης-ύδρευσης όταν τα έργα ολοκληρωθούν.

Σε μιιά τέτοια Ενεργειακή Εταιρεία θα πρέπει να συμπεριληφθούν σαν σκοποί:

- η αξιοποίηση των Υδροηλεκτρικών-αιολικών-ηλιακών-γεωθερμικών κλπ. δυνατοτήτων της Ικαρίας. Σε αυτή την εταιρεία θα πρέπει να ενταχθεί η διαχείριση των υπαρχουσών ανεμογεννητριών, ο Πετρελαϊκός Σταθμός και να γίνει μελέτη για την δυνατότητα τηλεθέρμανσης, θερμοκηπίων με γεωθερμία, ενέργεια από γεωθερμία.
- η ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ ενεργειακών-αρδευτικών-υδρευτικών-θερμοκηπιακών-τηλεθερμαντικών κλπ πλευρών της ενέργειας
- η εξαγωγή ρεύματος εκτός Ικαρίας σε άλλες περιοχές, μέσω του διασυνδεδεμένου “και διασυνδέσιμου” δικτύου.
- η υλοποίηση ειδικής τιμολογιακής πολιτικής για την ενίσχυση ή προσέλκυση βιοτεχνικών κλπ. δραστηριοτήτων, και για μείωση των δημοτικών τελών.

3. Η συνεργασία μεταξύ της υπό ίδρυση Ικαριακής Αναπτυξιακής Εταιρείας και της προτεινόμενης Ενεργειακής Εταιρείας της Επαρχίας Ικαρίας θα πρέπει να είναι εκ των προτέρων **εξασφαλισμένη**. Επίσης, πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα και η διαθεσιμότητα για συνεργασία με την υπάρχουσα Νομαρχιακή Αναπτυξιακή Εταιρεία, παρ’ όλο που σε αυτή δεν υπάρχουν Ικάριοι φορείς ως μέτοχοι και δεν συμμετέχει κανένας εκ μέρους της Ικαρίας στο Δ.Σ.

4. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη συνεργασιμότητα μεταξύ του πετρελαϊκού σταθμού και του Υ/Η Σταθμού που σχεδιάζεται, αλλά και με τις 7 ανεμογεννήτριες της ΔΕΗ.

Σε γενικές γραμμές, η αξιοποίηση της Λιμνοδεξαμενής στο Πέζι χρειάζεται τη συνεργασία της ΔΕΗ, της Νομαρχίας, του ΥΠΕΧΩΔΕ, του ΕΜΠ, άλλων φορέων και φυσικά της

Ικαριακής Αυτοδιοίκησης ώστε να αντιμετωπιστεί συνολικά η ανάπτυξη της Δ. Ικαρίας, αλλά και η συνολική ανάπτυξη των ενεργειακών δυνατοτήτων του Νησιού.

Θα είναι λάθος να επικρατήσει η λογική του “η μισή Ικαρία να θεωρεί ότι έχει τα Ιαματικά Νερά-και η άλλη μισή το Πέζι” .

Επίσης, δεν θα πρέπει η όποια ενεργειακή ανάπτυξη να μένει στα χέρια της ΔΕΗ και να μην ανήκει κατά κύριο λόγο στην Αυτοδιοίκηση, που οφείλει να αναπτύξει εταιρικές σχέσεις και με τη ΔΕΗ, αλλά και να χρησιμοποιεί για πολλαπλούς αναπτυξιακούς σκοπούς τόσο την παραγόμενη ενέργεια όσο και τους ίδιους τους ταμιευτήρες.

επιστροφή

Αναδημοσιεύουμε από τη ΣΑΜΙΑΚΗ ένα σημαντικό κείμενο για την εξέλιξη της υπόθεσης του υβριδικού έργου στο Πέζι. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια προσπάθεια του Νομαρχιακού Συμβούλου κ. Ηλία Κουλουλία που τελικά δεν υποστηρίχθηκε μέχρι τέλους από την ίδια τη Νομαρχία [πιθανώς λόγω ενδοκομματικών διαμαχών της εποχής].

1968: ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

Στα πλαίσια της υπ' αριθ. 69/12-11-1997 απόφαση του Νομ/κού συμβουλίου που όρισε εκπροσώπους του τους Νομ/κους Συμβούλου Νίκο Γ. Κουλουλία και Γιάννη Σάμιο για τη σύσταση φορέα αξιοποίησης των υδάτινων πόρων του λιμνοφράγματος Πεζίου και την κατασκευή πιλοτικού αναστρέψιμου υδροηλεκτρικού έργου στην Ικαρία έγιναν οι απαραίτητες διεργασίες. που κατέληξαν στα παρακάτω αποτελέσματα:

Έγιναν στο κοινοτικό κατάστημα Ραχών και στα γραφεία του Συλλόγου των χωριών της Κοινότητας Καρκιναγρίου πολλές συσκέψεις με αντικείμενο το εν λόγω θέμα.

Στις συσκέψεις αυτές συμμετείχαν Από τη Νομ/κη Αυτ/ση Σάμου ο Νομ/κος Σύμβουλος Νίκος Γ. Κουλουλίας που είχε σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση του Νομ/κου Συμβουλίου και τον γενικό συντονισμό της όλης προσπάθειας και ο Νομ/κος Σύμβουλος Γιάννης Σάμιος. Από την Τοπική Αυτ/ση οι Πρόεδροι της κοινότητας Ραχών Κώστας Κόχυλας του Καρκιναγρίου Στέλιος Βατούγιος και οι κοινοτικοί σύμβουλοι Δάνος Σπανός Καρούτσος Φανούρης Γιώργος Παναγιώτου Β Ζαούτης και ο κοινοτικός σύμβουλος του Αγ. Πολυκάρπου Λευτέρης Κουτούφαρης. Από τους κοινωνικούς φορείς οι πρόεδροι των συλλόγων Καρκιναγριωτών Ανδρέας Μαγγούρας, Ραχιωτών Ξ. Κοχυλας Καρυδιών- Προφήτη Ηλία Ηλ. Κόχυλας και πολλοί σύμβουλοι. Από τους επιστήμονες οι δικηγόροι Αν Μαγγούρας Στ Σταυρινάδης Γ. Τσακαλίας και Γ. Λομβαρδός οι οικονομολόγοι Κ. Γαγλίας, Κωστής Δ. Σπανός και Ελ Βατούγιου, οι μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Ηλ. Λιγνός και Κ. Βατούγιος οι μηχανολόγοι-μηχανικοί Θ. Παπασημάκης και η Αθ. Γ. Γαγλία ο αρχιτέκτονας μηχανικός Β Θεοδώρου κ.α.

Έπειτα από συνεχείς διαβουλεύσεις και αναλύσεις όλων των διαστάσεων του θέματος που διάρκεσαν δέκα περίπου μήνες αποφασίστηκε η σύσταση μεικτής Α.Ε. των Ο.Τ.Α. Ραχών Καρκιναγρίου, Αγ Πολυκάρπου και της Νομ/κης Αυτ /σης Σάμου με την επωνυμία ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ" Ι.Α.Ε.Ε.Τ.Υ. .

Μεταξύ των βασικών στόχων της εταιρείας σύμφωνα με το υπό έγκριση καταστατικό της, συμπεριλαμβάνονται:

- η επισήμανση, με τη συνεργασία των τοπικών ΟΤΑ, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα τρία νησιά μας Ικαρία Σάμο και Φούρνους.
- Η εγκατάσταση υδροηλεκτρικών σταθμών, αιολικών πάρκων και η κατασκευή με τη συνεργασία της ΔΕΗ ή με άλλους κρατικούς φορείς ή και χωρίς αυτούς πιλοτικού αναστρέψιμου υδροηλεκτρικού έργου στην Ικαρία.
- Η σωστή διανομή, των υδάτινων πόρων του λιμνοφράγματος στην ύδρευση των τριών παραπάνω κοινοτήτων και στην άρδευση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων.

- Η μέριμνα για βελτίωση και κατασκευή νέων έργων αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών.
- Η υγειονομική προστασία των υδάτων του λιμνοφράγματος για παροχή άριστης ποιότητα πόσιμου νερού.
- Η οικολογική προστασία ολόκληρης της Ικαρίας και των Φούρνων σε συνεργασία με το περιβαλλοντικό παρατηρητήριο Σάμου ή και με άλλους φορείς οικολογικής προστασίας του Νομού μας.
- Η εκμετάλλευση του φαραγγιού της Χάλαρης ή και άλλων βιότοπων.
- Η προβολή και αξιοποίηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε ολόκληρο το Νομό μας με στόχο, την τουριστική αναβάθμιση και την παράταση της τουριστικής περιόδου στα τρία νησιά μας Ικαρία Σάμο Φούρνους, αλλά και πολλές άλλες δραστηριότητες.

Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της υπό σύσταση εταιρείας ορίζεται σε είκοσι εκατομμύρια δρχ που διαιρείται σε είκοσι χιλιάδες μετοχές ονομαστικής αξίας χιλίων δρχ. η καθεμία. Το μετοχικό κεφάλαιο θα καλύπτεται από τους ιδρυτές μετόχους της εταιρείας κοινότητες Ραχών, Καρκιναγρίου και Αγ. Πολυκάρπου ή τον μελλοντικό Δήμο Ραχών με ποσοστό 51% που ισοδυναμεί με έντεκα εκατομμύρια δρχ. ή έντεκα χιλιάδες ονομαστικές μετοχές και τη Νομ/κή Αυτ/ση Σάμου με ποσοστό 49% που ισοδυναμεί με εννιά εκατομμύρια δρχ. ή εννιά χιλιάδες ονομαστικές μετοχές.

Η αυξημένη πλειοψηφία της Γ.Σ. σε θέματα μεγάλης σημασίας, η κατοχύρωση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας ο αυτοέλεγχος η αξιοκρατία, η ευέλικτη λειτουργική δομή σε συνδυασμό με τη σηματοδότηση σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και τη θέσπιση κινήτρων παραγωγικότητας που συμπεριλαμβάνονται στο καταστατικό, εγγυώνται τη βιωσιμότητα τη εταιρείας και συνδέουν ένα δυναμικό εργαλείο ανάπτυξης που θα διανοίξει νέες προοπτικές στην πρόοδο των Ραχών της Ικαρίας των Φούρνων και ολόκληρου του Ν. Σάμου.

Η σύσταση της εν λόγω εταιρείας είναι λύση αναγκαία και μονόδρομη για τους πιο κάτω κυρίαρχους λόγους.

Η μελέτη υδροδότησης και άρδευσης ολοκληρώθηκε.

Το έργο είναι έτοιμο για δημοπράτηση και κατασκευή και ο υπό σύσταση φορέας θα πρέπει να αναλάβει τη διανομή και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων που θα χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό.

Το πιλοτικό αναστρέψιμο υδροηλεκτρικό έργο για παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, προωθήθηκε με σκληρές προσπάθειες από τους εκπροσώπους της Νομ/κης Αυτ/σης. με πρόταση της ΔΕΗ και της Ιταλικής εταιρείας ΑΝΣΑΛΤΟ προτάθηκε για επιδότηση στο διακρατικό πρόγραμμα ΘΕΡΜΗ της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό 40% και ίδια συμμετοχή 60%.

Το έργο βρίσκεται στην πρώτη σειρά των υπό επιδότηση έργων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως η υπό ίδρυση αναπτυξιακή μας εταιρεία θα πρέπει να είναι πανέτοιμη για να διαπραγματευτεί εκ μέρους των ΟΤΑ και τη Ν.Α. τους όρους κατασκευής και εκμετάλλευσης του έργου και παράλληλα να προστατεύσει τα συμφέροντα της τοπικής κοινωνίας.

Η πιλοτική μορφή του εν λόγω έργου από τους τεχνικούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (παρόμοια έργα υπάρχουν σε άλλες χώρες) αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην επίλυση του ενεργειακού μας προβλήματος .

Το έργο θα διευρύνει την τεχνογνωσία, θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και θα συμβάλλει στην πολύπλευρη ανάπτυξη.

ΣΑΜΙΑΚΗ 26/9/1998

Τέλος αφιερώματος

[επιστροφή](#)

Αφιέρωμα: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ και Επαρχία Ικαρίας

1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗΣΗ

ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορούν να αναπτύσσονται τουριστικές δραστηριότητες στη χώρα καθορίζει το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του Τουρισμού, που έδωσε χθες στη δημοσιότητα ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, Γιώργος Σουφλιάς, το οποίο, μετά από διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς που θα διαρκέσει περίπου δύο μήνες, θα προωθηθεί για γνωμοδότηση στο Συμβούλιο Χωροταξίας και στη συνέχεια για έγκριση από την Επιτροπή Συντονισμού της Κυβερνητικής Επιτροπής.

Στην δεύτερη ομάδα εντάσσονται 35 νησιά που αναπτύσσονται τουριστικά, ενώ παράλληλα διαθέτουν και άλλες παραγωγικές δραστηριότητες και εκμεταλλεύσιμους πόρους. (π.χ. Αμοργός, Ζάκυνθος, Θάσος, **Ικαρία**, Κάλυμνος, Κύθηρα, Λήμνος, Μήλος, Νάξος, Πάτμος, Σπέτσες, Χίος).

Στα νησιά αυτά πρέπει να δοθεί έμφαση σε δράσεις που σκοπό έχουν την αντιμετώπιση των συγκρούσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων και την αποτροπή της εξάρτησής τους από τη μονόπλευρη τουριστική ανάπτυξη.

Ο σχεδιασμός των χρήσεων γης πρέπει να διερευνά τη σκοπιμότητα καθορισμού ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές και να τις ορίζει κατά περίπτωση.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ www.eber.gr

[επιστροφή](#)

2. ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΜΠΑΛΑΤΣΙΝΟΣ: Ο μελετητής του Χωροταξικού για τον Τουρισμό διαχωρίζει τη θέση του από το τελικό σχέδιο

(αναδημοσίευση: από άρθρο του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ, Καθημερινή 10-6-2007)

«Πρόκειται για χωροταξικό κατασκευών και real estate, όχι τουρισμού». Είναι η άποψη όχι ποιοιδήποτε επιστήμονα, αλλά του χωροτάκτη της εταιρείας που ανέλαβε - για λογαριασμό του ΥΠΕΧΩΔΕ- την μελέτη για την εκπόνηση του Ειδικού Χωροταξικού του Τουρισμού. «Δεν αναγνωρίζουμε τη δουλειά μας στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Χωροταξικό», λέει ο χωροτάκτης Νικηφόρος Μπαλατσινός. Ποιοι κερδίζουν, ποιοι χάνουν και γιατί η επιστημονική μελέτη πήγε για... ανακύκλωση.

Ποια είναι η θέση σας για το Ειδικό Χωροταξικό του Τουρισμού όπως δημοσιεύθηκε τελικά;

Είναι ασφαλώς προτιμότερο να υπάρχει ένα χωροταξικό για τον τουρισμό από το να μην υπάρχει. Ομως από το συγκεκριμένο απουσιάζει η χωροταξική προσέγγιση, η κατηγοριοποίηση του χώρου είναι αποσπασματική και συχνά άστοχη, ενώ σε πολλά σημεία εμφανίζεται ασυνέπεια μεταξύ στόχων και διατάξεων. Αυτά μπορούν να βελτιωθούν στην τελική διαμόρφωση. Το σημείο όμως όπου έχω τη σημαντικότερη επιστημονική αντίρρηση είναι η προώθηση της παραθεριστικής κατοικίας. Πρόκειται για εσφαλμένη επιλογή. Και φοβάμαι ότι είναι το μόνο που θα μείνει από το Χωροταξικό.

Τι είναι η «παραθεριστική κατοικία»;

Άλλο η παραθεριστική κατοικία που ξέρουμε (εξοχικό) και άλλο αυτό που εισάγεται. Πρόκειται για μια σύζευξη τουρισμού και real estate, που παρουσίασε άνθηση σε χώρες όπως στην Ισπανία, αλλά τώρα βρίσκεται ήδη σε κρίση. Με το σχέδιο προωθείται το μοντέλο των condo hotels, όπου μέσα στην ξενοδοχειακή μονάδα κατασκευάζονται αυτόνομες κατοικίες, που πωλούνται σε ιδιώτες. Αυτοί μπορεί να τις νοικιάζουν στο ξενοδοχείο.

Δεν υπάρχει ζήτηση για τέτοια κατοικία στη Μεσόγειο;

Υπάρχει ζήτηση που γεννά και την αντίστοιχη πίεση από το «κύκλωμα» της αγοράς ακινήτων. Εμείς, στη μελέτη, προτείναμε να αξιοποιηθεί πρωτίστως το αδιάθετο οικιστικό δυναμικό των εκατοντάδων αν όχι χιλιάδων εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων οικισμών της Ελλάδας. Προτείναμε και 40% προσαύξηση της δομημένης επιφάνειας των οικισμών, σε συγκεκριμένες ζώνες, σαν κίνητρο για τις επιχειρήσεις. Αυτή η επιλογή δεν είναι τόσο δελεαστική όμως προς τους επενδυτές που θέλουν άμεσο κέρδος. Θα μπορούσε ωστόσο η πολιτεία να τους υποχρεώσει. Δυστυχώς, δεν υιοθετήθηκε η πρότασή μας και δόθηκε η δυνατότητα να χαρακτηρίζεται τουριστική επένδυση μια δραστηριότητα διαχείρισης ακινήτων.

Τι προβλήματα δημιουργεί;

Καταρχήν δεν μπαίνουν όρια. Επιτρέπεται παντού, με μόνη εξαίρεση τον ορεινό χώρο. Δεν αποκλείει τα μικρά ούτε τα ακατοίκητα νησιά. Και επειδή αυτές οι επενδύσεις χρειάζονται μεγάλες εκτάσεις, δεν μπορούν να υλοποιηθούν σε ακριβή γη. Θα κατευθυνθούν σε περιοχές που διαθέτουν αναξιοποίητους τουριστικούς πόρους και γεωργική γη που εγκαταλείπεται. Θα αντληθούν τεράστιες υπεραξίες από τη γη.

Γιατί μια εταιρεία να φτιάξει έτσι ένα χωριό για πώληση και όχι μέσω ιδιωτικής πολεοδόμησης; Η ιδιωτική πολεοδόμηση υπάγεται στην κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εκεί δύσκολα περνάει, καθώς το ΣτΕ έχει την άποψη ότι δεν χρειάζονται νέοι οικισμοί. Και είναι αλήθεια ότι δεν μπορεί κανείς βάσιμα να επιχειρηματολογήσει ότι χρειάζονται 100, 200 νέοι οικισμοί στην Ελλάδα. Η τουριστική επένδυση δεν περνά από τέτοιες διαδικασίες. Επιπλέον η τουριστική εγκατάσταση έχει ήδη μια πελατεία και ένα διαμορφωμένο περιβάλλον που λειτουργεί ελκυστικά στον αγοραστή.

Εσείς είχατε εντάξει στη μελέτη σας αντίστοιχη πρόταση;

Με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο υπάρχει δυνατότητα πώλησης του 20% της συνολικής δομημένης επιφάνειας στις μεγάλες τουριστικές επενδύσεις (ΠΟΤΑ). Αρχικά προτείναμε ένα 30% και ύστερα από κατευθύνσεις της υπηρεσίας φτάσαμε στο 40%, το οποίο όμως το θεωρήσαμε ανώτατο όριο, ώστε ο επιχειρηματίας να μην ενδιαφέρεται μόνο για την πώληση των κατοικιών αλλά για την επένδυση συνολικά. Το ΥΠΕΧΩΔΕ πήγε στο 70%! Η παραθεριστική κατοικία όμως είναι ανταγωνιστική του τουρισμού, γιατί καταναλώνει τους ίδιους πόρους. Επιπλέον, με βάση τις προτεινόμενες διατάξεις η τουριστική κατοικία κτίζει τα διπλά τετραγωνικά απ' ό,τι τα ξενοδοχεία.

Θα πήξουμε στο τσιμέντο δηλαδή. Και θα μουν στο μάτι παρθένες περιοχές, όπου είναι ακόμα φθηνή η γη;

Ένα παράδειγμα είναι η Μονή Τοπλού, η οποία σημειώστε έχει αδειοδοτηθεί με το ισχύον θεσμικό καθεστώς. Η εκκλησιαστική περιουσία θα «αξιοποιηθεί»...

Δεν είναι «τρελό» ο μελετητής του Χωροταξικού να κριτικάρει έντονα το τελικό σχέδιο; Δεν αναγνωρίζω την πατρότητα του τελικού κειμένου του Σχεδίου. Εκτιμώ ότι η κατεύθυνση στήριξης της τουριστικής κατοικίας είναι αποτέλεσμα πολιτικών ζυμώσεων παρά επιστημονικής προσέγγισης. Δεν υπάρχει νομικό πρόβλημα. Το υπουργείο μπορεί να αποφασίσει ποια πολιτική θα προωθήσει. Απλά εμένα μου φαίνεται περισσότερο χωροταξικό... κατασκευών.

Ποιοι ωφελούνται απ' αυτή την επιλογή;

Σίγουρα πάντως ζημιώνεται ο πραγματικός ιδιοκτήτης και φορέας διαχείρισης αυτού του πλούτου, η κοινωνία. Και η σημερινή γενιά και οι επερχόμενες. Παραχωρείται ένας πλούτος, ανεξάρτητα από την τιμή, σε μια δραστηριότητα στα οικονομικά αποτελέσματα της οποίας δεν συμμετέχει η κοινωνία. Είναι μια κατεύθυνση μη αναστρέψιμη. Προχωράμε δηλαδή στην εφάπαξ πώληση σημαντικών πόρων αντί να εξασφαλίσουμε τη δυνατότητα διαρκούς πώλησης υπηρεσιών και άυλων αξιών. Είναι μια κλειστή υπόθεση, ανάμεσα σε επιχειρηματίες, τράπεζες και ιδιοκτήτες γης.

Υπάρχει άλλος δρόμος για τον ελληνικό τουρισμό ή το μέλλον μας είναι η τσιμεντοποίηση και η υποβάθμιση των πάντων;

Τον τουρισμό στην Ελλάδα τον σχεδιάζουν οι tour operators. Αυτοί κάνουν χωροταξία και ωθούν στη συγκεντροποίηση. Διευκολύνονται από λίγους και μαζικούς προορισμούς, λίγες πτήσεις και εντατική εκμετάλλευση. Εάν πάψει να συμφέρει κάπου, πάνε αλλού... Μόνο που εμείς μένουμε... Η δική μας πρόταση επιχειρούσε να θέσει τις κατευθύνσεις για τη χωρική, χρονική και θεματική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας, ακόμα και με ένα δημόσιο συντονισμό των tour operators, όπως στη Γαλλία. Κάτι τέτοιο δεν υποστηρίζεται από την ΚΥΑ. Το προσόν της Ελλάδας είναι η ποικιλία και η ποιότητα των τουριστικών πόρων. Οχι μόνο στην παραλία, αλλά και στην ενδοχώρα. Η μονοκαλλιέργεια είναι πρόβλημα.

Μπορούμε όμως να μιλάμε για τουριστική μεγέθυνση;

Εάν συνεχίσουμε έτσι, η εποχή του «rooms to let» θα φαίνεται... αγροτουρισμός. Ωστόσο, υπάρχει και άλλος δρόμος: της ποιοτικής αναβάθμισης και της ολοκλήρωσης του τουριστικού προϊόντος. Υπάρχουν μονάδες στην Κρήτη που έχουν διαμορφώσει τοπικά σύμφωνα ποιότητας, χρησιμοποιούν τοπικά προϊόντα και απευθύνονται σε απαιτητικότερους επισκέπτες. Έτσι όχι μόνο προσελκύουν τουρίστες, αλλά κρατούν και αγρότες στην περιοχή. Αλλωστε ο επισκέπτης που έχει συνείδηση της αξίας και της σπανιότητας των τουριστικών πόρων είναι και ένας ασφαλής σύμμαχος για την προστασία και την προβολή τους...

Αυτόν τον τουρισμό μας επιφυλάσσει το νέο χωροταξικό του ΥΠΕΧΩΔΕ. Τον θέλουμε;

[επιστροφή](#)

3. Ημερίδα του ΣΕΠΟΧ για τις τρεις μελέτες ΣΧΟΑΠ της Ικαρίας

Ημερίδα διοργάνωσε ο Σύλλογος Πολεοδομών-Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ) πριν από περίπου ένα χρόνο. Για την ιστορία παραθέτουμε εδώ πληροφορίες που αφορούν τους μελετητές των τριών πολεοδομικών μελετών (ΣΧΟΑΠ) της Ικαρίας. Αντιλαμβανόμαστε πλήρως τα θεσμικά-νομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο μελετητής κ. Τσεκούρας και οι συνεργάτες του (βαθύς γνώστης και επί χρόνια μελετητής των πολεοδομικών προβλημάτων του νησιώτικου χώρου) 1. λόγω των αναπτυξιακών ιδιαιτεροτήτων της Ικαρίας (δασικά, κατηγορίες οικισμών), αλλά και 2. λόγω της έλλειψης έγκαιρου συσχετισμού και αλληλοτροφοδότησης με τον αναπτυξιακό και επιχειρησιακό προγραμματισμό. Ας δώσουμε μια ερμηνεία για το καθένα από αυτά τα δυο σημεία:

1. Στην Ικαρία (και σε ελάχιστες άλλες περιοχές της Ελλάδας, κυρίως ορεινές) οι οικισμοί και τα σπίτια είναι εδώ και αιώνες μέσα στα δάση. Οι Καριώτες ήξεραν να συμβιώνουν με το δάσος. Δυστυχώς ένας από τους παράγοντες καταστροφής των δασών εκεί που βρίσκονται οικισμοί στην ορεινή Ικαρία οφείλεται στην ηλίθια εθνική νομοθεσία που δεν μπόρεσε να προσαρμοστεί στο ιδιαίτερο οικιστικό πρότυπο της αραιής κατοίκησης της Ικαρίας και έχει καταφέρει να μεταστρέψει τους Καριώτες κατά του πευκοδάσους που υπάρχει κοντά στα

σπίτια τους, κυρίως για να μην έχουν μελάδες με το δασαρχείο και την Πολεοδομία. Ας υπενθυμίσουμε ότι ακριβώς αυτή η διαφορά είχε οδηγήσει την δασική υπηρεσία της Νομαρχίας Σάμου στο να σύρει παλιότερα τον υπεύθυνο της Πολεοδομίας Αγίου Κηρύκου Γ. Κόκκινο σε δικαστικές περιπέτειες, επειδή, ως Καριώτης, καταλάβαινε το άκαμπτο του νόμου και την άγνοια που έχει ο νόμος για την αραιή κατοίκηση της Ικαρίας. Ας υπενθυμίσουμε επίσης ότι ο πρώτος εκλεγμένος Έπαρχος Ικαρίας Σίμωνας Τριπόδης είχε προωθήσει μέσω του Υπουργείου Γεωργίας ειδική δασολογική νομοθετική ρύθμιση για την Ικαρία και την αραιή κατοίκηση που όμως δεν προχώρησε γιατί ζήτησαν να προστεθούν σε αυτή και διάφορες άλλες περιοχές της Ελλάδας-γεγονός που το Υπουργείο Γεωργίας θεώρησε ότι θα ήταν καταστροφικό για τα δάση σε άλλες περιοχές. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα η καταστροφή του δάσους συνεχίζεται από τους ίδιους τους κατοίκους των ορεινών περιοχών της Ικαρίας, συνοδευόμενη με μια νέα πρωτόγνωρη για την Ικαρία διείσδυση της κουλτούρας της προτεραιότητας του ατομικού συμφέροντος απέναντι στον πατρογονικά αναγνωρισμένο περιβαλλοντικό ρόλο του δάσους.

2. Η έλλειψη έγκαιρου συσχετισμού και αλληλοτροφοδότησης με τον αναπτυξιακό και επιχειρησιακό προγραμματισμό είναι γνωστή στην Επαρχία Ικαρίας. Έχουμε ξαναγράψει [από το 1995, με το Συνέδριο «ΠΟΙΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΣΤΗΝ ΙΑΚΡΙΑ;»] ότι από την π.χ. ορεινή Ικαρία μέχρι την Ε.Ε. υπάρχουν τα εξής γεωγραφικά επίπεδα αντιθέσεων που τελικά την απομονώνουν: 1. Ορεινή Ικαρία απέναντι στην πεδινή Ικαρία. 2. Περιοχή της πρωτεύουσας του νησιού απέναντι στην υπόλοιπη Ικαρία. 3. Όλη η Επαρχία Ικαρίας απέναντι στη Σάμο-πρωτεύουσα του Νομού. 4. Όλος ο Νομός Σάμου απέναντι στην Περιφέρεια Β. Αιγαίου (Μυτιλήνη). 5. Περιφέρεια Β. Αιγαίου απέναντι στην κεντρική διοίκηση (Αθήνα). 6. Η κεντρική (γραφειοκρατική και πολυδιασπασμένη) διοίκηση της Αθήνας απέναντι στην Ε.Ε. Παράλληλα, η ίδια η Ικαρία έχει τις εξής χωροταξικές-κοινωνικές-οικονομικές αντιθέσεις: Αντίθεση μεταξύ ορεινής και παράκτιας Ικαρίας. Αντίθεση μεταξύ πρωτεύουσας και της υπόλοιπης Ικαρίας. Αντίθεση μεταξύ των κατοίκων της Ικαρίας και των Ικαρίων της Αθήνας. Αντίθεση όλων των Ελλαδιτών Ικαρίων με τους απόδημους Ικαρίους. Αυτές οι αντιθέσεις και τα επίπεδα απομόνωσης φέρνουν κενά μεταξύ άλλων και στον έγκαιρο συσχετισμό και και αλληλοτροφοδότηση με τον αναπτυξιακό και επιχειρησιακό προγραμματισμό. Αυτά τα κενά προσπάθησε να καλύψει το εγχείρημα «Ποιο μέλλον ταιριάζει στην Ικαρία;» που οδήγησε στο εργαλείο που έλλειπε από την Ικαρία: Την **Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας** [περισσότερα]. Αυτό το πολύτιμο εργαλείο, που δούλεψε αποτελεσματικά και αποτελούσε σημαντική γέφυρα μεταξύ της Ικαρίας και του «έξω κόσμου» μέχρι το 1999-2000, το έκαψαν οι ίδιοι οι Καριώτες - για να ακριβολογούμε η ίδια η αυτοδιοίκηση της Ικαρίας- όταν μοιράστηκαν οι καρτέκτες του ΔΣ της Αναπτυξιακής Εταιρείας και ο γράφων εκδιώχθηκε από το ΔΣ, μετά από 5 χρόνια εργασίας ως ΑΜΙΣΘΟΣ Διευθύνων Σύμβουλος. [Η αναίτια αποπομπή μου το καλοκαίρι του 1999 έγινε από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο (Στ. Παμφίλης, Σπ. Τέσκος, Θ. Θεοδωράκης, Στ. Σταμούλος, Κ. Γλαρός, Κ. Αγγελουδάκης, Δ. Βούλγαρης, Αντ. Καρνέρης, Μ. Πορής, Η. Σκάβδης)]. Ακολούθησε η πρόσληψη Διευθυντή με 550.000 δρχ το μήνα, το πλήρες ναύαγιο όλων των έργων και προγραμμάτων που είχαν επιτυχώς δρομολογηθεί και τελικά η απομάκρυνση του νέου Διευθυντή και η ουσιαστική παράδοση των Ικαριακών συμφερόντων στον προαιώνιο εναγκαλισμό της Σάμου. Ευλόγως λοιπόν ο μελετητής κ. Τσεκούρας αναφέρει ότι υπάρχει σημαντικό ζήτημα με τους εμπλεκόμενους φορείς με τους οποίους έρχεται σε επαφή ο μελετητής. Η «γέφυρα» μεταξύ Ικαρίας και του έξω κόσμου, η Αναπτυξιακή Εταιρεία που συνεργάστηκε με όλους τους Δήμους της Επαρχίας, τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο, τη ΓΓΝΓ, τη ΓΓΕΤ, την Περιφέρεια, τη Νομαρχία, με ΑΕΙ, υπουργεία, τις ΓΔ XVI και XXII της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κλπ είναι πια κομμένη!

Ακολουθεί το τμήμα της περίληψης της Ημερίδας που αφορά την Ικαρία, της ανταποκρίτριας του ΣΕΠΟΧ κας Ρέας Καλοκάρδου.

«Χωρικός Σχεδιασμός και Αναπτυξιακός Προγραμματισμός των ΟΤΑ: Ο ρόλος των ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ» (Αθήνα 31-5-06)

Ρέα Καλοκάρδου, Συντονίστρια Μόνιμης Επιτροπής Πολεοδομικής, Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής ΣΕΠΟΧ

...

3η Ενότητα: Παρουσιάσεις μελετών-εμπειρίες μελετητών με 9 εισηγήσεις [από διαφορετικές περιοχές της χώρας].

6. Enviplan- Γ.Θ. Τσεκούρας και Συνεργάτες, «Ο σχεδιασμός σε επίπεδο νησιού: η περίπτωση τριών ΣΧΟΟΑΠ στην Ικαρία».

Την εισήγηση παρουσίασε ο Γ.Πολίτης

Τόνισε τα εξής:

- > Εναρμόνιση ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ με τον αναπτυξιακό-οικονομικό προγραμματισμό
- > Τι προηγείται ; πολεοδομικός/ χωροταξικός/ αναπτυξιακός σχεδιασμός
- > Πρόταση: βελτίωση-απλούστευση νομικού πλαισίου ...

Παράρτημα:

Γ. Τσεκούρας (Enviplan- Γ.Θ.Τσεκούρας & συνεργάτες) «Ο σχεδιασμός σε επίπεδο νησιού: η περίπτωση τριών ΣΧΟΟΑΠ στην Ικαρία»

Το νομικό πλαίσιο: Ασάφειες και αποσπασματικότητα του νομικού πλαισίου, πολυνομία (π.χ. δάση και δασικές εκτάσεις, κατηγορίες οικισμών), έχουν δυσμενείς συνέπειες στην πρόοδο, τον χαρακτήρα και την διάρκεια των μελετών.

Ο σχεδιασμός του χώρου: έλλειψη έγκαιρου συσχετισμού και αλληλοτροφοδότησης με τον αναπτυξιακό και επιχειρησιακό προγραμματισμό (ΚΠΣ, ΠΕΠ, τομεακά προγράμματα)

Οι εμπλεκόμενοι φορείς: Διαφορετικός βαθμός ανταπόκρισης των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης (Υπουργεία), της Περιφέρειας και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε θέματα εισροών και έκφρασης γνώμης.

ΠΗΓΗ: Η ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ «Χωρικός Σχεδιασμός και Αναπτυξιακός Προγραμματισμός στο www.sepox.gr/imerides/imerides_erg/parousiasi.pdf

επιστροφή

4. Η Ικαρία χρειάζεται δύο σωστά λιμάνια

Αν χορτάσατε χωροταξία, ρυθμίσεις και απαντήσεις σε προβλήματα από τις προηγούμενες δημοσιεύσεις, στην επόμενη δημοσίευση που ακολουθεί θα σας αποκαλύψουμε πώς γίνεται η χωροταξία στην Ελλάδα.

Εδώ και καιρό το YEN (και το Μεταφορών; και το ΥΠΕΧΩΔΕ; δεν έχουμε πληροφορίες) προωθεί την ιδέα στην τοπική κοινωνία της Ικαρίας ότι το ένα από τα δύο λιμάνια θα πρέπει να καταργηθεί. Ίδου πως υποκινείται αυτή η πολιτική: Ανακαλύψαμε κάποιον έξω από τη Δημόσια Διοίκηση. Την Ένωση Επιχειρήσεων Ακτοπλοΐας. Το επιχείρημα τους: Αντί να έχουμε ένα σωστό λιμάνι σε κάθε νησί, τελικά σήμερα έχουμε δύο προβληματικά! Δηλαδή: Μας λένε ότι λεφτά δεν υπάρχουν ώστε να έχουμε δυο σωστά λιμάνια-να κάνουμε περικοπές!

Ε τότε πέφτουμε στη λογική που ξέρουμε ήδη καλά από το πρόσφατο παρελθόν: Τη λογική του ενός Νομαρχιακού Νοσοκομείου ανά νομό, λογική που κατάργησε επί μια δεκαετία το Νοσοκομείο της Ικαρίας, κατατλαιπώρησε τους Καριώτες και τους Φουρνιώτες (αρκετοί πέθαναν στο δρόμο), για να καταλάβει τελικά η πολιτεία ότι έπρεπε να ξανασυστήθει από την αρχή το Νοσοκομείο της Ικαρίας. Κι όμως, έτσι γινόταν επί χρόνια η χωροταξική πολιτική και όλες οι μελέτες!

Αυτή η λογική θα οδηγούσε επίσης, και γιατί όχι, στην κατάργηση και του αεροδρομίου της Ικαρίας. Κάποιος αύριο μπορεί να βρεθεί να πει: Ένα αεροδρόμιο σε κάθε νομό-άρα φτάνει το αεροδρόμιο της Σάμου. Να καταργηθεί το αεροδρόμιο της Ικαρίας! Ο καθένας αντιλαμβάνεται ότι αυτό είναι αδιανόητο. Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τα λιμάνια. Για να μην πούμε ότι η Ικαρία έχει ανάγκη και για τρίτο λιμάνι στο Καρκινάγρι.

Η Ικαρία έχει ανάγκη και τα δυο της λιμάνια. Και τα θέλει και τα δύο σωστά λιμάνια.

Από τη μια του Ευδήλου έχει ασύγκριτα τη μεγαλύτερη εμπορική και επιβατική κίνηση από του Αγίου Κηρύκου. Άρα, αν μπορούμε σε αυτή τη λογική, το λιμάνι του Αγίου Κηρύκου θα πρέπει να καταργηθεί. Άσε που ο Άγιος έχει και το αεροδρόμιο. Ναι, αλλά, λέει ο αντίλογος, ο Άγιος Κήρυκος είναι η πρωτεύουσα, και εκεί πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε λιμάνι. Άρα να καταργηθεί του Ευδήλου.

Πριν γίνει σκοτωμός ας σκεφτούμε: Πόσο θα κοστίζει (σε καύσιμα και χρόνο), σε ένα νησί με αραιή κατοίκηση και χωρίς συγκοινωνίες, για την πλειοψηφία των Καριωτών η μεταφορά τους από τον Άγιο Κήρυκο σε αποστάσεις 35 και 60 και 75 χιλιομέτρων στην υπόλοιπη Ικαρία; Ένα κόστος που θα συσσωρεύεται αυξητικά. Μήπως αυτό κοστίζει όλο και περισσότερο από το να δώσουν χρήματα εφ' άπαξ για την ολοκλήρωση δύο σωστών λιμανιών; Που θα βρει το Κράτος τα λεφτά; Από τους ικαριακούς φόρους που εισπράττει. Ας το αντιστρέψουμε: Οι χιλιάδες Καριώτες που θα τα βρίσκουν τα λεφτά για να καλύπτουν όλα τα επόμενα χρόνια αποστάσεις 35 και 60 και 75 χιλιομέτρων; Στο δρόμο;

Ας καθήσει κάποιος (το Επαρχείο; ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος; η Αναπτυξιακή Εταιρεία;) να υπολογίσει πόσο θα κοστίζει στους Καριώτες κάθε χρόνο μια απόφαση για κατάργηση του ενός λιμανιού και πόσο θα κοστίζει η εφ' άπαξ ολοκλήρωση δυο σωστών επιβατικών λιμανιών. Ας δημοσιοποιήσει αυτά τα στοιχεία. Και φυσικά, να μην δεχτεί κανένας Καριώτης αυτή την προοπτική (Δυστυχώς άκουσα στα μέρη του Αγίου ορισμένους να μισοδέχονται την κατάργηση του ενός λιμανιού, αφού υποθέτουν ότι το δικό τους θα μείνει).

Σύσσωμη η Ικαρία θα πρέπει να πει (μαζί με τη Σάμο, γιατί και εκεί θέλουν να καταργήσουν το λιμάνι Καρλοβάσου): **Τα νησιά μας έχουν ανάγκη από δυο σωστά λιμάνια το καθένα.**

Απολαύστε το σχετικό κείμενο:

Ο Μιχάλης Σακέλλης και το λιμενικό ζήτημα

«Καλές ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες δεν νοούνται χωρίς καλά λιμάνια στο νησιωτικό μας σύμπλεγμα». Τούτο τόνισε ο νέος πρόεδρος της Ένωσης Επιχειρήσεων Ακτοπλοΐας Μιχάλης Σακέλλης, ο οποίος είναι και διευθύνων σύμβουλος της «Blue Star Ferries». Η ομιλία του έγινε στο πλαίσιο «Ημερίδας» για την ανάπτυξη των Ελληνικών λιμανιών, για την οποία γράφουμε εκτενώς στις σελίδες 20 έως 23. Ο κ.Σακέλλης χαρακτήρισε το όλο ζήτημα «εθνική υπόθεση που ζητά τη συστράτευση όλων, προκειμένου ν' αλλάξει η κατάσταση στα λιμάνια μας, η οποία κάθε άλλο παρά ενθαρρυντική είναι σήμερα». Αναφερόμενος στο θέμα των καθυστερήσεων που κατά καιρούς παρατηρούνται στην ακτοπλοΐα, αλλά και στις ζημιές τις οποίες παθαίνουν τα πλοία της Γραμμής, ο κ.Σακέλλης τα απέδωσε κυρίως στις ανεπαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις. Μιλώντας «με το χέρι στην καρδιά», ο πρόεδρος της Ε.Ε.Α. έθεσε και ένα άλλο λιμενικό ζήτημα: «Δεν είναι δυνατόν, είτε, να λειτουργούν δύο λιμάνια στο ίδιο νησί, όταν αυτό δεν δικαιολογείται από το μέγεθός του, αλλά και την μιλιομετρική απόσταση του ακτοπλοϊκού δρομολογίου». »Νησιά, όπως η Αμοργός και η ιδιαίτερη πατρίδα μου, η Κάρπαθος, αλλά και η Ικαρία και η Σάμος δεν είναι δυνατόν να έχουν δύο λιμάνια εν λειτουργία με αποτέλεσμα να έχουμε δύο προβληματικά, αντί ένα σωστό.

Πηγή: Ελλάς και Διεθνείς Μεταφορές - Μηνιαίο Οικονομικό Περιοδικό

επιστροφή

Τέλος αφιερώματος

Η τηλεϊατρική και οι Φούρνοι

Ιστορίες καθημερινής ...τρέλας; ή πολιτικής απάτης; ή εθνικής μειοδοσίας;

Όπως είναι γνωστό, στους Φούρνους λειτουργεί εδώ και χρόνια στο Δημοτικό Σχολείο τηλεϊατρική μονάδα που έχει τον κατάλληλο εξοπλισμό και είναι συνδεδεμένη με το Σισμανόγλειο στην Αθήνα. Έτσι, οι τοπικοί γιατροί (που συνήθως κάνουν το αγροτικό τους) μπορούν να επικοινωνούν με ειδικευμένους γιατρούς της Αθήνας, να στέλνουν (κυρίως μέσω του internet) εξετάσεις ασθενών και να λαμβάνουν ιατρικές οδηγίες για το χειρισμό τακτικών και έκτακτων περιστατικών. Ο στόχος είναι η άμεση, αποτελεσματική και επιτόπια αντιμετώπιση κάθε περιστατικού χωρίς να είναι αναγκαία η μεταφορά του κάθε ασθενούς στην Αθήνα. Παραθέτουμε τρία δημοσιεύματα.

- Στο πρώτο (2003) παρουσιάζονται θριαμβευτικά οι δυνατότητες τηλε-συνδιάσκεψης μέσω του ελληνικού δορυφόρου Hellas Sat που δίνει δυνατότητες άμεσης ζωντανής επικοινωνίας με απομακρυσμένες περιοχές. Είναι προφανές ότι τέτοιες τηλε-συνδιασκέψεις μπορούν να εξυπηρετούν πολύ καλύτερα και την τηλε-ιατρική.
- Στο δεύτερο (2003), για του λόγου το αληθές, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός (τότε ο κ. Κ. Σημίτης) επικοινωνεί, μεταξύ άλλων, και με το δήμαρχο Φούρνων και το γιατρό των Φούρνων. Ο γιατρός ζητά από τον πρωθυπουργό κάποιας μορφής εκπαίδευση προκειμένου να μπορεί να χειρίζεται αποτελεσματικά τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό της τελε-ιατρικής. Τότε ο Πρωθυπουργός απάντησε: «Βεβαίως, καταγράφεται αυτό αμέσως».
- Που καταγράφηκε το αίτημα του τοπικού γιατρού αλλά και όλο το εγχείρημα της τηλεϊατρικής στην Ελλάδα παρουσιάζεται στο τρίτο δημοσίευμα (29-4-2007) με το χαρακτηριστικό τίτλο: **Σε πέντε χρόνια κατέρρευσε η τηλεϊατρική**. Αναφέρεται ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει έλλειψη τεχνικής υποστήριξης στην περιφέρεια, με την έννοια της μη διόρθωσης βλαβών που προέκυψαν στην πορεία, αλλά και το γεγονός ότι η Μονάδα δεν μπορεί να τους υποστηρίξει σε 24ωρη βάση! Η Μονάδα Τηλεϊατρικής του ΕΣΥ (στην Αθήνα) λειτουργεί πλέον έως τις 2.30 μ.μ. αφού στο δυναμικό της είναι μόλις δύο γιατροί και ένας υπάλληλος Πληροφορικής του νοσοκομείου.

Μάλιστα, καταλάβαμε που γράφουν οι πρωθυπουργοί τα αιτήματα της περιφέρειας. Καταλάβαμε ότι το ΕΣΥ δεν μπορεί πλέον να στηρίζει την τηλεϊατρική. Καταλάβαμε ότι αντί να επεκτείνεται το σύστημα της τηλε-ιατρικής συρρικνώνεται.

Κι ως υπάρχουν ακόμη και «εθνικοί λόγοι» όπως ισχυρίζονται όλοι. Ειδικά δε για τους Φούρνους, που η γειτονική Τουρκία τους θεωρεί «γκρίζα ζώνη», αναρωτιόμαστε: «Μήπως και το κράτος των Αθηνών θεωρεί, όπως η Τουρκία, ότι οι Φούρνοι είναι «γκρίζα ζώνη»;». Έ;

1. Εγκαίνια του δορυφόρου Hellas Sat

Με τηλεδιάσκεψη μεταξύ του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη και του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Τ. Παπαδόπουλου, που θα υλοποιηθεί εξ ολοκλήρου με μέσα του ελλαδοκυπριακού δορυφόρου Hellas Sat, θα αρχίσει η τελετή παράδοσης αναμεταδοτών του δορυφόρου στην ελληνική κυβέρνηση. Ο κ. Σημίτης θα συνδεθεί από το υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ελλάδας με το Προεδρικό Μέγαρο στη Λευκωσία στις 12.40 το μεσημέρι της Δευτέρας. Ο Έλληνας πρωθυπουργός θα συνδεθεί επίσης μέσω του Hellas Sat κατά τη διάρκεια της τελετής με τον επικεφαλής του στρατιωτικού αποσπάσματος της Ελλάδας στην Καμπούλ του Αφγανιστάν, όπως και με κατοίκους της νησίδας **Φούρνοι** κοντά στην Ικαρία. Όπως αναφέρεται σε τηλεγράφημα του ΑΠΕ, οι δορυφορικές συνδέσεις που επέλεξε ο Έλληνας πρωθυπουργός υπογραμμίζουν την επιτυχία του ελλαδοκυπριακού δορυφορικού εγχειρήματος, ενώ αναδεικνύουν και ορισμένες σημαντικές του δυνατότητες, όπως είναι η κάλυψη με υπερσύγχρονα τηλεπικοινωνιακά μέσα όλων των περιοχών της Ελλάδας αλλά και μεγάλου μέρους του υπόλοιπου κόσμου.

2. Τέλος, ο Πρωθυπουργός συνδέθηκε μέσω του ελληνικού δορυφόρου με τους Φούρνους Ικαρίας και συνομίλησε με το δήμαρχο Γιάννη Μανούση.

Δήμαρχος Φούρνων: Κύριε Πρωθυπουργέ, καλησπέρα σας.

Πρωθυπουργός: Γεια σας, κύριε Δήμαρχε.

Δήμαρχος Φούρνων: Γνωρίζετε, ασφαλώς, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι οι **Φούρνοι** αποτελούν ένα νησιωτικό σύμπλεγμα στην καρδιά του Αιγαίου, στις παρυφές των ελληνικών συνόρων, άρα και της Ενωμένης Ευρώπης. Τέτοιες κινήσεις σαν τις σημερινές αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, γιατί και εμείς αισθανόμαστε ότι είμαστε μέσα στις εξελίξεις. Με την προηγούμενη επίσκεψή σας στους Φούρνους της Ικαρίας, κύριε Πρωθυπουργέ, το 2000 είχατε εξαγγείλει ορισμένα έργα. Οφείλω να σας πληροφορήσω ότι τα έργα αυτά έχουν δρομολογηθεί και πιστεύω πως στο τέλος του χρόνου θα δημοπρατηθούν. Θα θέλαμε, όμως, κύριε Πρωθυπουργέ, για το 2004 να προγραμματίσουμε μερικές αλλαγές στο λιμάνι των Φούρνων και περισσότερες συγκοινωνίες για το νησί μας. Είναι τιμή για μας τους Φουρνιώτες που συμμετέχουμε στη σημερινή εκδήλωση και εύχομαι ο ελληνικός δορυφόρος να βοηθήσει τα μέγιστα στις επικοινωνίες, στην ιατρική περίθαλψη, στην υγεία και σε όλα αυτά που θα κάνουν τη ζωή των κατοίκων στο νησί ακόμη ευκολότερη.

Πρωθυπουργός: Ευχαριστώ, κύριε δήμαρχε. Όπως ανέφερες, πριν μερικά χρόνια επισκέφθηκα τους Φούρνους και διαπίστωσα ότι πράγματι το νησί έχει μία αξιοθαύμαστη ζωτικότητα, χάρη στην αλιεία, χάρη στον τουρισμό. Παρ' όλο που βρίσκεται στην άκρη της ελληνικής επικράτειας, αυξάνει τον πληθυσμό του και γι' αυτό πιστεύω ότι εσείς οι κάτοικοι των Φούρνων διεκδικείτε και πολύ σωστά καλύτερες συνθήκες ζωής για να συνεχίσετε αυτή τη θετική πορεία. Αυτός ο δορυφόρος, τον οποίο εγκαινιάζουμε σήμερα, όχι μονάχα εξασφαλίζει αυτή τη διασύνδεση (γιατί η διασύνδεση μπορούσε να υπάρχει και υπό άλλες συνθήκες), αλλά την καθιστά πολύ πιο εύχρηστη, ώστε στους Φούρνους και αλλού στην Ελλάδα να υπάρχουν σύγχρονες υπηρεσίες, όπως η τηλε-εκπαίδευση, η τηλεϊατρική και η καλύτερη συνεργασία με όλες τις δημόσιες υπηρεσίες. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι επειδή ακριβώς η εικόνα του νησιού είναι η εικόνα ενός νησιού που τραβάει με δύναμη μπροστά –και θα «σπρώξω» γι' αυτό το θέμα του Λιμανιού, όπως θα προχωρήσουν οι συνεργάτες μου όλα τα άλλα θέματα- θέλουμε πάντα οι **Φούρνοι** να δείχνουν, παρ' όλο που βρίσκονται στην άκρη της επικράτειας, ότι είναι από τις περιοχές της χώρας που έχουν την πιο γρήγορη ανάπτυξη.

Στο σημείο αυτό παρενέβη και ο γιατρός του νησιού, ο οποίος απευθυνόμενος στον Πρωθυπουργό, είπε: «Κύριε Πρωθυπουργέ, καλησπέρα σας. Με την αρωγή του HELLAS SAT η περιφέρεια είναι πλέον δίπλα στο κέντρο. Σε εμάς τους γιατρούς προσφέρει μια πολύτιμη συνεργασία με ειδικούς σε πολύπλοκα περιστατικά, τα οποία από μόνοι μας δεν θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε. Αυτό που θα θέλαμε θα ήταν μια εκπαίδευση στον τομέα της τηλεϊατρικής, η οποία γίνεται στο Σισμανόγλειο Νοσοκομείο και κατά κάποιο τρόπο θα μπορούσε να μας βοηθήσει να χειριστούμε καλύτερα αυτό το μέσο που μας προσφέρεται.

Πρωθυπουργός: Βεβαίως, καταγράφεται αυτό αμέσως.

Πηγή: ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

3. Σε πέντε χρόνια κατέρρευσε η τηλεϊατρική- Φυτοζωεί, εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού, η μοναδική μονάδα του ΕΣΥ, στο Σισμανόγλειο

Της Πεννυς Μπουλουτζα

Σε μαρασμό έχει περιπέσει η μοναδική Μονάδα Τηλεϊατρικής του ΕΣΥ που βρίσκεται στο Σισμανόγλειο Νοσοκομείο, ως αποτέλεσμα της ελλιπούς στελέχωσής της, αλλά και της γενικότερης αποδυνάμωσης του νοσοκομείου –όπως άλλωστε και όλου του ΕΣΥ– από ιατρικό προσωπικό, το οποίο ανάμεσα στ' άλλα εξυπηρετεί και την τηλεϊατρική. Αυτήν τη στιγμή, η Μονάδα Τηλεϊατρικής είναι συνδεδεμένη με 42 περιφερειακές μονάδες –κυρίως Κέντρα Υγείας της νησιωτικής Ελλάδας– ωστόσο σε πολλές περιπτώσεις η έλλειψη τεχνικής υποστήριξης στην περιφέρεια, με την έννοια της μη διόρθωσης βλαβών που προέκυψαν στην πορεία, αλλά και το γεγονός ότι η Μονάδα δεν μπορεί να

τους υποστηρίζει σε 24ωρη βάση, έχει ως αποτέλεσμα οι κλήσεις που δέχεται να έχουν φθίνουσα πορεία.

Η Μονάδα Τηλεϊατρικής του ΕΣΥ λειτουργεί πλέον έως τις 2.30 μ.μ. αφού στο δυναμικό της είναι μόλις δύο γιατροί και ένας υπάλληλος Πληροφορικής του νοσοκομείου. Το γεγονός αυτό «αναιρεί» την έννοια της τηλεϊατρικής που πρέπει να βρίσκεται στο πλευρό του γιατρού της «άλλης άκρης» διά παν ενδεχόμενο. Ωστόσο, δεν ήταν πάντα έτσι, αφού στο παρελθόν η μονάδα είχε έως και πέντε ιατρούς προσωπικό και εφήρμοζε ακόμα και προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης γιατρών και νοσηλευτών της περιφέρειας. Πάντως, και σήμερα οι γιατροί των Κέντρων Υγείας γνωρίζουν ότι μπορούν να απευθύνονται στην Καρδιολογική του Σισμανογλείου σε περίπτωση που αντιμετωπίσουν ασθενή με οξύ καρδιακό επεισόδιο.

Το ιστορικό

Ο υπεύθυνος της Μονάδας Τηλεϊατρικής, αναπληρωτής διευθυντής της Α΄ Παθολογικής Κλινικής στο Σισμανόγλειο, κ. Μιχάλης Τσαγκάρης, μιλώντας στην «Κ» ...επισημαίνει: ...«Εχουμε εξυπηρετήσει περίπου 9.000 περιστατικά από το 1992 έως σήμερα». ... Ωστόσο, υπάρχει πλέον φθίνουσα πορεία στον αριθμό των κλήσεων και εξυπηρετούμενων περιστατικών». Και αυτό παρά τα οφέλη που μπορεί να αποφέρει η τηλεϊατρική, ειδικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων απομονωμένων περιοχών. Όπως τονίζει, «η τηλεϊατρική μπορεί να εξυπηρετήσει τους ασθενείς, όπως τα εξωτερικά ιατρεία ενός νοσοκομείου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις: ότι το νοσοκομείο «βάσης» θα είναι σε πλήρη δραστηριότητα, ότι το δίκτυο θα συνεργάζεται με άλλα νοσοκομεία για συμπληρωματικές ειδικότητες, ότι το Κέντρο Υγείας έχει τη δυνατότητα παραγωγής ιατρικών δεδομένων (εξοπλισμό για βασικές εξετάσεις). Εάν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, η τηλεϊατρική με τη συνεργασία των εξειδικευμένων γιατρών μπορεί να εξυπηρετήσει οξεία, αλλά και χρόνια περιστατικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι όλοι οι διαβητικοί του χωριού Εχίνου (σ.σ. Πομακοχώρι), αλλά και της γύρω περιοχής, εξυπηρετούνται έως και σήμερα μέσω της τηλεϊατρικής, από το Διαβητολογικό Κέντρο του Σισμανογλείου».

Ο κ. Τσαγκάρης προσθέτει: «Η τηλεϊατρική συμβάλλει και στην εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης προς τις τοπικές υγειονομικές υπηρεσίες, δεδομένου ότι οι κάτοικοι γνωρίζουν τη δυνατότητα των γιατρών τους να μεταφέρουν το πρόβλημα στους ειδικούς ενός νοσοκομείου. Αυτό το γεγονός συμβάλλει –σε κάποιο βαθμό– σε ανάσχεση εσωτερικής μετανάστευσης, όταν το αίτιο αυτής είναι προβλήματα υγείας.

Κατ' επέκταση είναι και λόγοι εθνικοί που θα έπρεπε η τηλεϊατρική να τύχει καλύτερης «μεταχείρισης». Ακόμα και στην τουριστική ανάπτυξη μπορεί να συμβάλει όταν ευπαθείς ομάδες τουριστών θα γνωρίζουν τη δυνατότητα άμεσης εξυπηρέτησης τυχόν προβλήματός τους, μέσω τηλεϊατρικής στον τόπο παραθερισμού».

Απαραίτητη προϋπόθεση, ειδικά για τις περιπτώσεις των επειγόντων περιστατικών είναι η 24ωρη λειτουργία της Μονάδας και η δυνατότητα πλήρους ανταπόκρισης των ειδικών του νοσοκομείου στο οποιοδήποτε αίτημα. «Για να μπορεί να επιτευχθεί αυτό», επισημαίνει ο κ. Τσαγκάρης «χρειάζεται στελέχωση της μονάδας, ώστε να ανταποκρίνεται σε 24ωρη λειτουργία καθώς επίσης και ενίσχυση καίριων τμημάτων του νοσοκομείου όπως είναι η Καρδιολογική». Καταλήγοντας ο κ. Τσαγκάρης, λέει με πικρία «ωστόσο, μας θυμούνται μόνο όταν πέφτει κάποιο ελικόπτερο (σ.σ. αναφέρεται στα ελικόπτερα του ΕΚΑΒ) ή όταν πρέπει να απαντήσουν στις επερωτήσεις βουλευτών της εκάστοτε αντιπολίτευσης».

«Προσφέρει μεγάλες δυνατότητες»

Στη δική της εμπειρία από την εφαρμογή της τηλεϊατρικής αναφέρεται μιλώντας στην «Κ», η κ. Αρχοντούλα Φράγκου, παθολόγος στο Κέντρο Υγείας Πάρου, η οποία εκφράζει παράλληλα την πικρία της για τη «συρρίκνωση» της Μονάδας Τηλεϊατρικής του ΕΣΥ. ... «θα πρέπει η τηλεϊατρική να γίνει πραγματικότητα, να επεκταθεί παντού. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί συρρικνώνεται».

Συμβουλές και σε υπαλλήλους του υπ. Εξωτερικών

Τις υπηρεσίες της τηλεϊατρικής απολαμβάνουν και οι υπάλληλοι του υπουργείου Εξωτερικών, είτε βρίσκονται στην Ελλάδα είτε υπηρετούν σε ελληνικές πρεσβείες και προξενεία σε άλλες χώρες. ... Όπως είπε στην «Κ» η κ. Πετρούλα Χατζηπανταζή, γιατρός παθολόγος Δημόσιας Υγείας στο ιατρείο του υπ. Εξωτερικών, αυτή τη στιγμή 150 άτομα παρακολουθούνται μέσω του προγράμματος... Καθημερινή 29-04-07

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_ell_1_29/04/2007_225048

[επιστροφή](#)

**ΤΡΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 400 ωρών
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΙΚΑΡΙΑΣ**

ΓΙΑ INFO Μορφή αρχείου: Microsoft Excel - Προβολή ως HTML
www.pepba.gr/Documents/METPO_1.4

ΝΟΜΟΣ	ΝΗΣΙ	ΟΤΑ	ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	ΩΡΕΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ Μαθητών	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ ΚΕΚ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΑ e-mail
ΣΑΜΟΥ	ΙΚΑΡΙΑ	ΑΚΑΜΑΤΡΑ ΕΥΔΗΛΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	220	180	400	23	ΑΕΙ - ΤΕΙ - ΙΕΚ - ΛΥΚΕΙΟ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Αβέρωφ 34 Α 14232 Ν. Ιωνία, Αθήνα ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΓΑΤΟΥΔΗΣ 210-2587387 Σάμος :22730-89531 Λήμνος:22540-24124 infotech@techniki-ekp.gr
ΣΑΜΟΥ	ΦΟΥΡΝΩΝ ΟΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΦΟΥΡΝΩΝ ΟΜΟΙ	ΚΕΚ ΔΗΜΗΤΡΑΔΕ	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΑΤΡΕΙΩΝ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	250	150	400	25	ΙΕΚ - ΤΕΕ - ΛΥΚΕΙΟ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Παλαιολόγου 19 Τ.Κ. 412 23, Λάρισα ΖΑΡΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ 2410-554026 210-8838540 contact@dimitra.gr
ΣΑΜΟΥ	ΙΚΑΡΙΑ	ΑΚΑΜΑΤΡΑ ΕΥΔΗΛΟΥ	Ν.Α. ΣΑΜΟΥ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΛΙΕΙΑΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΑ	200	200	400	23	ΤΕΙ - ΙΕΚ - ΛΥΚΕΙΟ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Βαθό Σάμου 83100 Σάμος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΔΗΣ 22730-80404 22730-80328 22730-80296 info@ergonkek.gr

[επιστροφή](#)

Χρήσιμες πληροφορίες και νέα

1 . Τι λέει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ, Κωδικός Ε.Π.: 11, CCI: 2007GR16UPO002. ΕΠΙΣΗΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ Αθήνα, Μάρτιος 2007. ΠΗΓΗ: Προγραμματική Περίοδος 2007 – 2013 [PDF]

[επιστροφή](#)

2. Πληροφορίες για το NATURA Ικαρίας-Φούρνων (ΙΚΑΡΙΑ-ΦΟΥΡΝΟΙ · GR4130001) θα βρείτε στο ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, στη διεύθυνση <http://natura.minenv.gr/natura/server/user/region.asp?lng=GR&id=6>

[επιστροφή](#)

3. Νέο Ραδιοτηλεοπτικό τοπίο στο Αιγαίο: Διαβάσαμε με χαρά ότι υπάρχει από το ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ περιφερειακή τηλεόραση και ραδιόφωνο με εμβέλεια σε όλο το Βόρειο Αιγαίο και στα Νησιά Λέσβος, Λήμνος, Χίος, Σάμος, **Ικαρία**). Τώρα το Αιγαίο έχει την δική του εικόνα και ήχο. Το βρίσκετε στο <http://www.archipelagos.tv>

[επιστροφή](#)

4. Ο Γύρος της Ικαρίας από την Εργατική Εστία: Εγκρίθηκε το πρόγραμμα 7ήμερων και 8ήμερων εκδρομών του Οργανισμού Εργατικής Εστίας, στο πλαίσιο της υλοποίησης θερινού εκδρομικού προγράμματος, για δικαιούχους παροχών νομού Αττικής. 31 Μαΐου 2007. Το πρόγραμμα συνολικής διάρκειας 14 εβδομάδων θα υλοποιηθεί το χρονικό διάστημα από 23/06 – 30/09/07 και θα καλύπτει 46 προορισμούς ανά εβδομάδα με 52 λεωφορεία. Απευθύνεται σε 33.180 άτομα και η δαπάνη του προϋπολογίζεται σε 4.541.753,00 €. Το πρόγραμμα καλύπτει και 7ήμερες εκδρομές κάθε Κυριακή – Δευτέρα – Τρίτη – Τετάρτη – Πέμπτη – Παρασκευή – Σάββατο, από 24/6 – 29/9/07 στην Ικαρία (γύρος νησιού) Ξεκινούν οι προεγγραφές για τις 7ήμερες και 8ήμερες εκδρομές της. www.capital.gr/news.asp?Details=278770

[επιστροφή](#)

**Για 30η συνεχή χρονιά οργανώνονται οι Σκακιστικές Εκδηλώσεις «Ίκαρος»
-Μια διαρκής τιμή για την Ικαρία**

**ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ «ΊΚΑΡΟΣ 2007»
(Άγιος Κήρυκος 4-17 Ιουλίου 2007)**

<http://www.chess.gr/ikaros>

Γενική περιγραφή

Οι Σκακιστικές Εκδηλώσεις «Ίκαρος» οργανώνονται για 30η συνεχή χρονιά στον Άγιο Κήρυκο Ικαρίας. Το ισχυρότερο και μαζικότερο τουρνουά θα είναι και φέτος το Ανοιχτό Διεθνές Πρωτάθλημα Αιγαίου (7-15 Ιουλίου). Θα προηγηθούν ατομικά τουρνουά Γυναικών, Βετεράνων, Νέων (4-6/7), ατομικό και ομαδικό τουρνουά ράπιντ (4-6/7). Κατά τη διάρκεια του Ανοιχτού Πρωταθλήματος Αιγαίου θα διεξαχθεί τουρνουά μπλιτς (11/7). Θα ακολουθήσει το καθιερωμένο διεθνές τουρνουά μπλάιντ – ράπιντ (16/7) και οι εκδηλώσεις θα κλείσουν στις 17 Ιουλίου με υπαίθριο σιμουλτανέ. Τα συνολικά έπαθλα όλων των εκδηλώσεων ανέρχονται σε € 3300.

Αναλυτικά οι εκδηλώσεις στην Ικαρία

- Την Τετάρτη 4 Ιουλίου θα αρχίσουν: ένα τουρνουά για σκακίστριες, ένα για βετεράνους σκακιστές (55 ετών και άνω) και ένα για νέους (κάτω των 20). Και τα τρία θα γίνουν με ελβετικό σύστημα 5 γύρων ή πουλ και χρόνο σκέψης μία ώρα ανά παίκτη για όλη την παρτίδα με προσθήκη 30 δευτερολέπτων για κάθε κίνηση. Ταυτόχρονα θα διεξαχθεί και το ανοιχτό ατομικό τουρνουά ράπιντ με χρόνο σκέψης 15 λεπτά για κάθε παίκτη και προσθήκη 10

δευτερολέπτων σε κάθε κίνηση. Το 10% κατά βαθμολογική σειρά, από κάθε τουρνουά, θα φιλοξενηθεί για το διάστημα 4-15 Ιουλίου στον Άγιο Κήρυκο.

Παράλληλα, θα διεξαχθεί και το ομαδικό νεανικό πρωτάθλημα ράπιντ Αιγαίου. Το πρωτάθλημα θα διεξαχθεί σε δύο κατηγορίες: Παμπαίδων -για παιδιά κάτω των 12 ετών- και παιδών –για παιδιά κάτω των 16 ετών- με τετραμελείς νεανικές ομάδες. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν νεανικές ομάδες από σωματεία του Αιγαίου. Ο χρόνος σκέψης θα είναι 15 λεπτά για κάθε παίκτη με προσθήκη 10 δευτερολέπτων σε κάθε κίνηση και τα τουρνουά θα είναι διάρκειας από 5 έως 7 γύρων. Η νικήτρια ομάδα σε κάθε κατηγορία θα φιλοξενηθεί μέχρι 15 Ιουλίου, για να συμμετάσχει και στο Ανοιχτό Πρωτάθλημα Αιγαίου.

- Την Τετάρτη 11 Ιουλίου στις 11.00 π.μ. θα γίνει ανοιχτό τουρνουά μπλιτς με έπαθλα € 150 (1ος: € 75, 2ος: € 45, 3ος: € 30).

- Από Σάββατο 7 μέχρι Κυριακή 15 Ιουλίου θα διεξαχθεί το Ανοιχτό Διεθνές Πρωτάθλημα Αιγαίου (επιταχυνόμενο ελβετικό 9 γύρων με χρόνο σκέψης 1,5 ώρα ανά παίκτη για όλη την παρτίδα και προσθήκη 30 δευτερολέπτων για κάθε κίνηση. Παράβολο συμμετοχής € 30). Τα έπαθλα είναι € 3000 (1ος: € 800, 2ος: € 500, 3ος € 200, 4ος: € 160, 5ος: € 130, 6ος: € 100, 7ος: € 80, 8ος: € 60, 9ος: € 40, 10ος: € 30, 1η γυναίκα: € 300 2η γυναίκα: € 160, 3η γυναίκα: € 100, 4η γυναίκα: € 60, 5η γυναίκα: € 30, 1ος βετεράνος: € 130, 2ος βετεράνος: € 80, 3ος βετεράνος: € 40). Στους καλύτερους νέους και νεανίδες (ηλικίες 20, 18, 16, 14, 12, 10) θα δοθούν μετάλλια. Ο καλύτερος Έλληνας σκακιστής μέλος σκακιστικού σωματείου του Αιγαίου και η καλύτερη Ελληνίδα σκακίστρια μέλος σκακιστικού σωματείου του Αιγαίου ανακηρύσσονται πρωταθλητής και πρωταθλήτρια Αιγαίου και αποκτούν δικαίωμα συμμετοχής στα αντίστοιχα ανοιχτά πρωταθλήματα Ελλάδας.

Σημείωση: Σε περίπτωση που κάποια γυναίκα ή κάποιος βετεράνος, εκτός από το έπαθλο της κατηγορίας τους, καταλάβουν και κάποια από τις θέσεις της γενικής κατάταξης που δικαιούνται χρηματικό έπαθλο, τότε λαμβάνουν και τα δύο χρηματικά έπαθλα (ειδικής κατηγορίας και γενικής κατάταξης) αθροιστικά.

- Την εβδομάδα από 9 έως 13 Ιουλίου θα διεξαχθεί σεμινάριο διαιτησίας.

- Τη Δευτέρα 16 Ιουλίου θα διεξαχθεί το διεθνές τουρνουά μπλάιντ – ράπιντ, με έπαθλα: € 150 (1ος: € 75, 2ος: € 45, 3ος: € 30).

- Οι εκδηλώσεις ολοκληρώνονται την Τρίτη 17 Ιουλίου με υπαίθριο σιμουλτανέ. Έπαθλα: Σκακιστικά βιβλία

Επισκεφτείτε το Site: <http://www.chess.gr/ikaros/2007/announgr.html> για Πληροφορίες –

Δηλώσεις Συμμετοχής, Φιλοξενίες, Προσφορές σε μη φιλοξενούμενους, Συνοπτική περιγραφή αγώνων, Απολαβές διεθνών τιτλούχων σκακιστών

Επικοινωνία: Σάββας Κυριάκου (Αθήνα) τηλ. 210-5010871, 6932-478386. Γιώργος Ιωακειμίδης (Θεσσαλονίκη) τηλ. 2310-293411 (πρωί), 2310-276716 (απόγευμα). E-mail: ikaros@chess.gr

[επιστροφή](#)

Από τη ναυπηγική ιστορία της Επαρχίας Ικαρίας: Ο ΒΑΡΚΑΛΑΣ

Ο «Βαρκαλάς» ανήκει σε ένα από τα δύο μεγαλύτερα σκαριά της εποχής μαζί με το караβόσκαρο. Ήταν και αυτός ένας τύπος σκαριού που χρησιμοποιήθηκε κυρίως στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου τον 19ο αιώνα, ενώ περιστασιακά έπλεαν στο Β. Αιγαίο από το 1915. Η ονομασία του θα πρέπει να συνδέεται με την λέξη "Barque" που τη συναντάμε και στην ναυτική παράδοση και άλλων χωρών.

Η πρύμνη του Βαρκαλά σταματά απότομα σε ένα ξύλινο επίπεδο το οποίο βρίσκεται σε εγκάρσια θέση ως προς τον άξονα του σκάφους. Το ξύλινο αυτό επίπεδο ονομάζεται «τάκος» ή «καθρέπτης» και εκτός από κατακόρυφη θέση που τον βλέπουμε σε πολλές περιπτώσεις, κατασκευάζονταν και με μία μικρή κλίση προς τα πίσω.

Το στοιχείο του «τάκου» στην πρύμνη του Βαρκαλά, εξασφάλιζε στο σκάφος αυτό πλατύτερο κατάστρωμα στην πρύμνη σε σύγκριση με τα υπόλοιπα Ελληνικά παραδοσιακά σκάφη της εποχής. Παλαιότερο χαρακτηριστικό του "καθρέπτη" αυτού, ήταν να φέρει διάφορες ανάγλυφες διακοσμήσεις με συνήθως γεωμετρικά σχήματα - θέματα. Ένα άλλο χαρακτηριστικό του

Βαρκαλά ήταν το ίδιο και λοξό προς τα εμπρός πλωριό ποδόστημα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν κατασκευάζονταν και με διάφορες άλλες παραλλαγές ανάλογα με την τοποθεσία κατασκευής τους.

Τα κυριότερα μέρη όπου κατασκευάζονταν μεγάλοι Βαρκαλάδες, ήταν η Σάμος, η Ικαρία, οι Φούρνοι, η Μυτιλήνη, η Σκιάθος και στα Δωδεκάνησα η Σύμη, η Κάλυμνος, η Κάσος και η Ρόδος. Στις Σπέτσες είχε κατασκευαστεί προπολεμικά ένας Βαρκαλάς χωρητικότητας περίπου 250 τόνων. Τις ημέρες μας, μεγάλοι Βαρκαλάδες είναι ιδιαίτερα σπάνιοι.

Η συνήθης ιστιοφορία τους, ήταν όπως αυτή των δίστηλων Τρεχαντηριών και Περαιμάτων, δηλαδή αυτή της "Μπρατσέρας" και αργότερα αυτή του "Ραντοψάθι". Τροποποίηση δηλαδή της ιστιοφορίας ("Μπρατσέρας") του πρυμνιού ιστού σε "μούμα-ράντα". Κατα κύριο λόγο χρησιμοποιείτο κυρίως ως γενικό μεταφορικό-εμπορικό και για αυτό τους βρίσκουμε σε αρκετά μεγάλα μεγέθη. Σήμερα, δυστυχώς συναντάμε μόνο μικρούς «Βαρκαλάδες» ή «παπαδιές» όπως έτσι αποκαλείται κάθε σκάφος με "καθρέφτη".

Πηγές - Σχετική Βιβλιογραφία:

- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ - Κώστας Α. Δαμιανίδης
- ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΣΤΙΟΦΟΡΑ ΚΑΪΚΙΑ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ _ Κ. Δαμιανίδης, Τ. Λεοντίδης

http://www.naftotopos.gr/ShipsHistory/80_Traditional/HD_Varkalas.php

[επιστροφή](#)

Για τις ανακαλύψεις και το έργο του Άρη Πουλιανού

Στο περιοδικό ΔΑΥΛΟΣ βρήκαμε περιεκτικές πληροφορίες και συνέντευξη του Ικάριου-Ευδηλιώτη Ανθρωπολόγου Άρη Πουλιανού. Παραθέτουμε ένα απόσπασμα. Ο προσεκτικός αναγνώστης θα συσχετίσει αυτές τις πληροφορίες με αυτές που παραθέσαμε στο 1^ο τεύχος αυτής της έκδοσης για ένα παλαιοανθρωπολογικό εύρημα στην Ικαρία ([περισσότερα](#)).

Εντύπωση πάντως προκαλεί το συστηματικό ενδιαφέρον του ΔΑΥΛΟΥ για τις ανακαλύψεις του κ. Άρη Πουλιανού. (Σημείωση: Έχουμε κρατήσει την ορθογραφία του αρχικού κειμένου)

«Στο σπήλαιο των Πετραλώνων βρέθηκε ανθρώπινο κρανίο ηλικίας περίπου 70.000 ετών. Ακολούθησαν και άλλες έρευνες στο ίδιο σπήλαιο με αποτέλεσμα να βρεθούν ίχνη φωτιάς και κρανίο Πρώιμου Έμφρονος Ανθρώπου (Pro Homo Sapiens) ηλικίας έως 500.000 ετών, ο οποίος χρησιμοποιούσε φωτιά και λίθινα εργαλεία.

Το 1981 ο Άρης Πουλιανός ανακοινώνει την εύρεση δύο ανθρώπινων σκελετών ηλικίας 800.000 ετών.

Τον άνθρωπο αυτό τον ονομάζει "Αρχάνθρωπο" και αποδुकνεύεται ότι είναι ο αρχαιότερος Homo Sapiens της Ευρώπης. Αρχαιότερος από τον Άνθρωπο της Χαϊδελβέργης (250.000 ετών), τον Άνθρωπο του Πίλταουν (εως 100.000 ετών) και τον Ορθό Άνθρωπο στην Κεντρική Ευρώπη (500.000 ετών).

Ο Πουλιανός όμως συνέχισε τις έρευνες και κατέληξε σε μια συγκλονιστική ανακάλυψη στην Τρίγλια της Μακεδονίας. Ανακάλυψε τον αρχαιότερο άνθρωπο επι της γής, ηλικίας 11.000.000 ετών!!! Βρέθηκε στο ανώτερο Μειόκαινο στρώμα και δίπλα του βρέθηκαν εργαλεία από χαλαζία.

Ο Πουλιανός και η Ελληνική Ανθρωπολογική Εταιρεία έχουν πρεοβεί και σε άλλες σημαντικές ανακαλύψεις στην **Ικαρία**, τη Μήλο, την Χαλκιδική και στη Μάνη».

Πηγές: "Αυτοί είμαστε οι Έλληνες-Η Ινδοευρωπαϊκή θεωρία καταρρίπτεται" Θεόδωρος Πετρόπουλος, **Περιοδικό Δαυλός**, Ιανουάριος '97, συνέντευξη του Άρη Πουλιανού (περισσότερα στο: [Η Ινδοευρωπαϊκή θεωρία](#))

[επιστροφή](#)

Σε σχέση με το προηγούμενο κείμενο, παραθέτουμε αυτό το ωραίο κείμενο για τον συμπατριώτη μας Άρη Πουλιανό, που βρήκαμε στο διαδίκτυο. Είναι προφανώς γραμμένο από κάποιον συνεργάτη του, φέρει ημερομηνία την 13 Νοεμβρίου 2006, αλλά δεν αναφέρει το όνομά του. Η αφορμή είναι ένα νέο βιβλίο που αναφέρεται στον Άρη Πουλιανό με τίτλο:

Άρης Ν. Πουλιανός: Ανατροπες Εκδοσεις Ανθρωπολογικής Εταιρίας Ελλάδος

...Μια και θ' ασχοληθούμε με τη ζωή ενός ανθρωπολόγου, θα πάμε πίσω στις ρίζες του, με παρόμοιο τρόπο που κι εκείνος ερευνά τις απαρχές του ανθρώπινου γένους. Ο ανθρωπολόγος βέβαια φτάνει κάμποσα εκατομμύρια χρόνια πριν. Εμείς θα πάμε πίσω μερικούς μόνο αιώνες, ξετυλίγοντας το γενεαλογικό του δέντρο. Θα εξερευνήσουμε το περιβάλλον στο οποίο μεγάλωσε και ανδρώθηκε, αυτό που τον επηρέασε στα πρώτα του βήματα. Περιπατώντας μαζί το μονοπάτι της ζωής του, θα κάνουμε κοινό μας κτήμα το τεράστιο επιστημονικό του έργο, που τίμησε την Ελλάδα και την ανέβασε ακόμα περισσότερο.

Για τον Άρη έχω ακούσει πολλές αφηγήσεις από φίλους, συνεργάτες, αλλά και συγγενείς, όπως τον Δημήτρη και τον Αλέξη Πουλιανό, από τους γονείς του, αλλά και από τον ίδιο. Έτσι, δεν είναι λίγα αυτά που έχω να εξιστορήσω, μαζί βέβαια και με όσα έχω «τραβήξει» μισό αιώνα κοντά του. Ήμουν δίπλα του σ' όλες τις στιγμές της ζωής του. Με τις ιατρικές μου γνώσεις τον βοηθούσα στην καταγραφή των επιστημονικών δεδομένων κατά τη διάρκεια των ανθρωπομετρικών ερευνών. Συμμετείχα ενεργά στις ανασκαφές και, σχεδόν πάντα, πήγαινα μαζί του στα Διεθνή επιστημονικά Συνέδρια. Συζητούσε μαζί μου ώρες ολόκληρες για τα ευρήματά του, τις ανακαλύψεις και τα νέα του επιστημονικά συμπεράσματα. Αφουγκραζόμουν τις ανησυχίες, τα όνειρά του. Μοιραζόμουν μαζί του τις επιτυχίες των ανακοινώσεων που έχει παρουσιάσει στα Συνέδρια σε διάφορα μέρη του κόσμου, αλλά ενίοτε και τα ξεσπάσματά του μετά από έντονη, κοπιαστική εργασία. Διάβαζα τα χειρόγρατά του και μου έδινε απαντήσεις στις απορίες μου. Με τη συζήτηση τον βοηθούσα έμμεσα να επεξεργαστεί καλύτερα το θέμα. Με τη σειρά μου του έλεγα κάποιες μακεδονίτικες λέξεις, και υιοθετούσε αυτές στις οποίες εύρισκε ενδιαφέρον. Π.χ. το «σβηστό» μάγουλο του προσώπου, για την περιγραφή του αντίστοιχου ανθρωπολογικού γνωρίσματος (βλ. «Σαρακατσάνοι», Α. Ν. Πουλιανός 1993, σελ. 32).

Κρατούσα σημειώσεις όταν ανακοίνωνε κάτι καινούριο, πρωτότυπο. Ταυτόχρονα προσπαθούσα να αμβλύνω τις εντυπώσεις, όταν στις ομιλίες κατηγίαζε τους «άσπονδους φίλους» τού καθηγητικού κατεστημένου ή εκείνους που προέρχονταν από τον πολιτικό χώρο. Σε μια ομιλία του στον Πολύγυρο Χαλκιδικής, στη φράση «οι καθηγητές στέκονται εμπόδιο στις έρευνές μου», «μερικοί καθηγητές» τού ψιθύρισα από τη θέση μου. Τότε προσθέτει από το μικρόφωνο: «η κ. Πουλιανού με διορθώνει, πράγματι μερικοί μόνο είναι οι πολέμοι του έργου μου, γιατί συνεργάζομαι και με πολλούς καθηγητές Παν/μίων από την Ελλάδα και το εξωτερικό». Σε μια άλλη ομιλία του στα Τρίκαλα τον είχε συνεπάρει το θέμα, ήταν μοναδικός, κι εγώ σε ένα σημειωματάριο που κρατούσα, έγραψα: «ποίηση η ομιλία σου αυτή»...

Τώρα μελετά συχνά τα νέα του ευρήματα μαζί με τον γιο μας Νίκο, που έγινε και αυτός διδάκτορας ανθρωπολόγος. Γοητευμένος από τις μελέτες τού πατέρα του και γενικότερα την επιστημονική έρευνα, δεν με άκουσε όταν σαν μάνα τον συμβούλευα να γίνει γιατρός, με εξασφαλισμένη εργασία και θέση σε μεγάλο νοσοκομείο της Αθήνας, για να μην υποφέρει στη ζωή σαν τον πατέρα του. Τον κέρδισε όμως η επιστημονική έρευνα, η Ανθρωπολογία. Είναι το αντικείμενο που του άρεσε από μικρός. Έτσι, μέρος της διήγησης αφορά και το γιο.

Θα μιλήσω για τα παιδικά χρόνια του Άρη, για την **Ικαρία** εκείνης της εποχής. Θα σταθώ στις ανησυχίες της νιότης του και στις μεγάλες αποφάσεις από την εποχή της ιταλογερμανικής Κατοχής. Στις σπουδές και στον αγώνα κατά την παραμονή του στις Η.Π.Α., αλλά και όταν μετά πήρε μέρος στον «Εμφύλιο» ενάντια στους νέους κατακτητές αγγλοαμερικάνους, για μια καλύτερη λύτερη και ανεξάρτητη Ελλάδα. Θα ασχοληθώ και με το επιστημονικό του έργο, που είναι τεράστιο και ασύλληπτο. Εδώ έσκυψε με ζήλο και σκληρή εργασία. Έχει εκδώσει 5 ανθρωπολογικά βιβλία, 13 τόμους του επιστημονικού περιοδικού «Άνθρωπος» και δημοσιεύσει πάνω από 150 εργασίες. Δεν προωθήθηκε όμως το έργο του. Εσκεμμένα; Μερικοί αντίπαλοι καθηγητές Παν/μίου, μη ανθρωπολόγοι, δίνουν μάχη εναντίον του Πουλιανού και τις νέες επιστημονικές θέσεις του. Ο Άρης υπήρξε στη ζωή του επαναστάτης, αγωνιστής σε όλα του τα βήματα. Τη μεγαλύτερη βέβαια

επανάσταση έκανε στην επιστήμη της Ανθρωπολογίας. Ανήσυχο πνεύμα. Μελετάει σε βάθος και άλλους κλάδους, που τον βοήθησαν στη λύση των ανθρωπολογικών προβλημάτων. Άνθρωπος με πλατειά μόρφωση. Ακόμα και τώρα αντιμετωπίζει τους μισθοφόρους λεγεωνάριους, αφού το χρήμα είναι ο μόνος θεός τους και όχι η προώθηση της γνώσης. Έτσι τραβάει ο Πουλιανός την ανηφόρα.

Το βιβλίο αυτό, είναι το πρώτο που κυκλοφορεί για τη μυθιστορηματική ζωή του μεγάλου Έλληνα επιστήμονα Δρα Άρη Ν. Πουλιανού, παρά τις αντιρρήσεις που διατύπωσε όταν έμαθε για τη συγγραφή του. Πολύ πιθανό να κυκλοφορήσουν κι άλλα, ίσως από ακόμα πιο αμερόληπτους συγγραφείς. Ωστόσο πολλά από τα στοιχεία που παρατίθενται εδώ για πρώτη φορά, ήταν δυσεύρετα, αν όχι αδύνατον να συγκεντρωθούν διαφορετικά. Τα δεδομένα αυτά συνεισφέρουν, πιστεύω, σημαντικά στους μελλοντικούς μελετητές του έργου του. Ούτως ή άλλως εδώ είναι μια κατάθεση ψυχής.

Παράκληση προς τον καλόπιστο αναγνώστη να ληφθεί υπόψη ότι, αν τα χρόνια που αφιερώθηκαν για τη συγγραφή του βιβλίου, είχαν χρησιμοποιηθεί για την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος, θα απέφεραν πολλαπλάσια έσοδα από την οποιαδήποτε κυκλοφορία του βιβλίου. Εξάλλου, τα περισσότερα από αυτά, ανέκαθεν αναλώνονται για τους σκοπούς της Ανθρωπολογικής Εταιρείας Ελλάδος.

Επ' ευκαιρία διάφορων γεγονότων, ένα μέρος του κειμένου καταπιάνεται επίσης με εθνογραφικές αναφορές των ελληνικών λαϊκών παραδόσεων, που χάνονται σιγά – σιγά με το πέρασμα του χρόνου. Περισσότερο στέκομαι στα ήθη και έθιμα της Ικαρίας.

Έδωσα στη βιογραφία του Άρη Πουλιανού ένα ύφος, που θεωρώ ότι διευκολύνει την ανάγνωση με πιο ανάλαφρο τρόπο από την ξερή ημερολογιακή παράθεση γεγονότων. Αυτό το στοιχείο ελαττώνεται κάπως στο τελευταίο κεφάλαιο. Κυρίως ό,τι αφορά τα τελευταία 30 περίπου χρόνια, τα οποία αντιστοιχούν στην περίοδο που η κοινωνία μας στενάζει από μια «εξευρωπαϊσμένη» φάση άκρατου ατομικισμού και προσωπικών συμφερόντων. Οι αντίπαλοι του Πουλιανού οργανώνονται στο μέγιστο της συκοφαντικής τους εκστρατείας, παραπέμποντάς τον σε εκατοντάδες δίκες και μόνο για λόγους άμυνας ανταπαντά. Π.χ. τον Μάιο του 2006 είχε πέντε Δικαστήρια, στις 3, 4, 18, 26 και 30 του μηνός και άλλα τρία τον Ιούνιο (7, 14 και 30). Συνήθως δικαιώνεται ήδη από τον πρώτο βαθμό. Αναπόφευκτα τα γεγονότα που περιγράφονται για αυτή την 30ετία είναι πιο συμπυκνωμένα, χωρίς όμως να χάνεται, νομίζω, η ουσία και το μέγεθος της τεράστιας προσφοράς ενός από τους μεγαλύτερους επιστήμονες που υπήρξαν ποτέ.

Τύχη, αλλά και ατυχία μαζί, που εργάστηκε από τη μια για το πιο ένδοξο έθνος του κόσμου, κι από την άλλη έζησε κατά τη διάρκεια μίας από τις χειρότερες στιγμές του, των έντεχνα χαμένων ευκαιριών, με απώλειες δυστυχώς για όλη την ανθρωπότητα... Δεν παύει βέβαια να αισιοδοξεί και να εμπνέει με αυτή την αισιοδοξία του.

Πηγή: Seirios Media and PR Services - Άρης Ν. Πουλιανός: Ανατροπες

[επιστροφή](#)

Η Επαρχία Ικαρίας στην Ελληνική Λογοτεχνία Νέες εκδόσεις

1. ΤΣΑΡΝΑ ΗΡΩ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΓΕΝΤΙ ΣΚΑΡΙ, εκδόσεις ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Αναφέρεται στις αρχές του 20ού αιώνα, στην Αλεξάνδρεια και στην **Ικαρία**.

Πληροφορία από το **ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ**, Τιμή Εκδότη:, 9,4 € . Τιμή ΕΣΤΙΑΣ:, 8,46 €.

www.estia bookstore.gr/estia/HestiaBookStore_Eidh.asp?pg=118&searcheidos=11

2. Ελευθέριος Τσιμπίδης, **Δόξα και Δάφνες**, 1941-1954.

Ένας παλαίμαχος της μάχης του Ρίμινι θυμάται... 9 Μαρτίου 2007

Ο Ελευθέριος Τσιμπίδης αποτελεί μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα περίπτωση απόστρατου αξιωματικού. Γεννήθηκε το 1923 στην Ικαρία και διέφυγε στη Μέση Ανατολή προκειμένου να καταταγεί εθελοντής στις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις. Έζησε τη μάχη του Ελ Αλαμείν, διακρίθηκε κατά την ιστορική μάχη του Ρίμινι και συμμετείχε στα Δεκεμβριανά, στον Εμφύλιο Πόλεμο και στις επιχειρήσεις στην Κύπρο το 1964-65. Τις αναμνήσεις και τις εμπειρίες του από τη συμμετοχή του στον αγώνα κατά των δυνάμεων του Άξονα αφηγείται με μυθιστορηματικό τρόπο στο βιβλίο του «Δόξα και δάφνες, 1941-1945» (Θεσσαλονίκη, 2005). Το βέβαιο είναι ότι τέτοιου είδους βιβλία, που βασίζονται στην πραγματική μαρτυρία, ζωντανεύουν με τρόπο μοναδικό σημαντικές πτυχές της ιστορίας μας.

Ρωτήθηκε ο συγγραφέας: Ποιο είναι το περιεχόμενο του βιβλίου σας «Δόξα και Δάφνες»;

Απάντηση: Είναι μια βιοματική ιστορία ενός νέου, γραμμένη σε ύφος μυθιστορήματος, των πολυσυζητημένων χρόνων της Εθνικής Αντίστασης.

ΠΗΓΗ: City Press, όπου δημοσιεύεται και φωτογραφία του.

3. Κάθε τόπος προσπαθεί να πάρει αίγλη από την αρχαία ελληνική μυθολογία. Έτσι και ο Χρ. Σιδέρης, προσπαθεί να ενισχύσει την άποψη ότι ο αρχαίος θεός Διόνυσος ήταν από τη Νάξο, με το βιβλίο του «ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΜΥΘΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΑΞΟΥ» - ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ, Εκδόσεις Αμόνι. Έλα όμως που δεν του βγαίνει. Όπως αναφέρει η περίληψη της βιβλιοπαρουσίασης «Ένας πολύ γνωστός μύθος που συνδέει τον Διόνυσο με τη Νάξο αναφέρει ότι ο Διόνυσος μίσθωσε ένα καράβι Τυρρήνων πειρατών για να τον μεταφέρουν **από την Ικαρία στη Νάξο**. Αυτοί παρακάμπτοντας τη Νάξο επιχείρησαν να τον μεταφέρουν στην Ιωνία για να τον πουλήσουν. Ο Διόνυσος μετέτρεψε τα κουπιά και το κατάρτι σε φίδια, ένας κισσός έπνιξε το καράβι και μία βοή από αυλούς έσπασε την ησυχία. Οι πειρατές μόλις κατάλαβαν πως ήταν θεός έπεσαν στη θάλασσα να γλιτώσουν και μεταμορφώθηκαν σε δελφίνια. Μόνο ο πηδαλιούχος γλίτωσε γιατί επέδειξε σεβασμό.».

Αυτά μεταξύ άλλων μύθων, για να καταλήξει ο συγγραφέας ότι ο Διόνυσος ήταν από τη ...Νάξο!

Εμείς οι Ικάριοι ξέρουμε (ξέρουμε;) ότι η διάδοση της αμπέλου από την ανατολή προς τη δύση έγινε από τη μοναδική θαλάσσια διαδρομή με τις μικρότερες αποστάσεις μεταξύ των νησιών, που σαν πρώτο σταθμό στο Αιγαίο έχει την Ικαρία; (Ανοίξτε το χάρτη να το δείτε). Ξέρουμε (ξέρουμε;) ότι ο Γ. Κατσαρός έχει γράψει και ξαναγράψει ότι σύμφωνα με στοιχεία και αρχαιολογικά ευρήματα ο Διόνυσος «γεννήθηκε» στον κόλπο του Ιερού. Ξέρουμε ότι ο Πράμνιος οίνος είναι ...αρχέγονος. Και ξέρουμε ότι πολλές περιοχές προσπαθούν να καπηλευτούν αυτή την εκπληκτική κληρονομιά της Ικαρίας. Θυμηθείτε τα τρία άρθρα της Κουράκου στην Καθημερινή, πριν από μερικά χρόνια, που ισχυριζόταν, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι ο ομηρικός Πράμνιος οίνος ...δεν είναι από την Ικαρία!

Είναι να ...εξεγείρεται κανείς.

4. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΝΤΑΞΟΠΟΥΛΟΥ, **Ο Μάντης**, Εκδόσεις Μελίχρυσος

Η Αγγελική Κονταξοπούλου στο δεύτερο βιβλίο της παντρεύει άψογα τον μύθο με την πραγματικότητα, το παρελθόν με το παρόν, ήρωες φανταστικούς και σύγχρονους με ιστορικά πρόσωπα και γεγονότα. Ένα μυθιστόρημα για τον έρωτα, τη μαγεία, την αθανασία της ζωής και το πραγματικό νόημα της διαιώνισής της. Τη θεία βούληση και τις ανθρώπινες επιλογές... «*Η ζωή κερδίζεται με θυσίες. Εσύ επιλέγεις αν αξίζει να θυσιαστείς και για τι!*».

Η ίδια η συγγραφέας αναφέρει: «*Γεννήθηκα στο Μαλάουι της Αφρικής, αλλά μεγάλωσα στην Αθήνα. Κατάγομαι από την **Ικαρία**, γεγονός που με κάνει ιδιαίτερα υπερήφανη.*»

επιστροφή

1.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΘΕΜΕΛΗΣ

Ο Δημήτρης Θέμελης κατάγεται από τον Εύδηλο Ικαρίας. Παραθέτουμε εδώ ένα βιογραφικό του σημείωμα, από την ιστοσελίδα <http://parodos.net.gr/themelis/themelis.htm>. Τα υπογραμμισμένα σημεία του κειμένου οδηγούν σε συνδέσεις. Μπορείτε να ακούσετε π.χ. Καριώτικη λύρα παιγμένη από τον ίδιο το μουσικό, που είναι μεταξύ άλλων και μουσικολόγος αλλά και συνθέτης. Θεωρούμε το CD «Τραγούδια της Ικαρίας» στο οποίο ο Δημήτρης Θέμελης παίζει νησιώτικη λύρα, το σημαντικότερο σταθμό στην μουσική Ιστορία της Ικαρίας μετά την ιστορική καταγραφή σε δίσκο μερικών τραγουδιών από την Ικαρία που είχε κάνει ο γίγαντας της ελληνικής μουσικής λαογραφίας Σίμωνας Καρράς (που ήταν συνδεδεμένος με την Ικαρία λόγω συζύγου) τη δεκαετία του 1950. Ας αναφέρουμε εδώ ότι **απαίτηση όλων μας είναι να κυκλοφορήσουν σε CD ή να διατεθούν στο κοινό όλες οι καταγραφές που είχε κάνει ο Σίμωνας Καρράς για την Ικαρία και τους Φούρνους, που σήμερα περιλαμβάνονται στο κολοσσιαίο ιστορικό του Αρχείου. Αυτές οι καταγραφές ανήκουν στην Ικαρία και στους Φούρνους και δεν πρέπει να μένουν κλεισμένες μέσα στις ιστορικές «μπομπίνες» του Αρχείου του.**

Φυσικά, η ίδια η αυτοδιοίκηση της Επαρχίας Ικαρίας (Νομαρχία, Επαρχείο, 4 Δήμοι) πρέπει να συνδράμει ώστε να γίνει πραγματικότητα ένα τέτοιο έργο. Αλήθεια, ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Ευδήλου δεν θα έπρεπε να πρωτοστατήσει για τον Ευδηλιώτη Δημήτρη Θέμελη;

Δημήτρης Θέμελης – Διαδρομές Μουσών
Θεσσαλονίκη - **Ικαρία** - Μόναχο - Θεσσαλονίκη
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Δημήτρης Θέμελης γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1931 και είναι γιος του ποιητή Γιώργου Θέμελη. Καθοριστικό για τη σταδιοδρομία του υπήρξε το γεγονός ότι πέρασε ένα μέρος των παιδικών του χρόνων στην **Ικαρία** –τόπο καταγωγής της μητέρας του–, μάλιστα κατά τη δύσκολη χρονική περίοδο 1940-44, όπου του δόθηκε η ευκαιρία να μάθει να παίζει νησιώτικη λύρα από λυράρηδες εκείνης της εποχής και να γνωρίσει τη ζωντανή πράξη της παραδοσιακής μας μουσικής.

Απόφοιτος του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης –βιολί και θεωρητικά–, συνέχισε με υποτροφία τις σπουδές του στο Μόναχο, βιολί με τον καθηγητή Kurt Stiehler και Μουσικολογία, Βυζαντινολογία και Αρχαία Ιστορία στο Πανεπιστήμιο, από όπου αποφοίτησε ως διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής.

1971-1985 : διετέλεσε διευθυντής του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης.

1985-1998 : Καθηγητής Μουσικολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και πρόεδρος του επί τέσσερις θητείες, επίσης κοσμήτορας της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ.

Από το Σεπτέμβριο του 1998 είναι ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ. Διετέλεσε επίσης πρόεδρος της καλλιτεχνικής επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, εκπρόσωπος του Διεθνούς Συμβουλίου Παραδοσιακής Μουσικής (ICTM), από το 1994 τακτικό μέλος της Ακαδημίας Επιστημών της Νέας Υόρκης. Το 1990 τιμήθηκε με το «χρυσό βραβείο» μουσικής προσφοράς από τη Μουσική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος.

Δημοσίευσε μεταξύ άλλων μελέτες για την ελληνική μουσική –αρχαία, δημοτική και έντεχνη–, για τη διδακτική του βιολιού, για τη μουσική μορφολογία και ανάλυση κ.ά. Έχει επιμεληθεί επιστημονικές-καλλιτεχνικές εκδόσεις όπως το δίσκο «Τραγούδια του Τριλόφου» και το CD ήχου «Τραγούδια της Ικαρίας» στο οποίο παίζει νησιώτικη λύρα.

Από τα νεανικά του χρόνια ασχολείται επίσης με τη σύνθεση, ωστόσο τις δύο τελευταίες δεκαετίες συνέθεσε το μεγαλύτερο μέρος των έργων του, διαμορφώνοντας μια προσωπική

μουσική γλώσσα. Έχει γράψει μεταξύ άλλων : Συμφωνικό Δίπτυχο, 4 Συμφωνίες (απόσπασμα από την 3η συμφωνία) 2 Συμφωνιέτες για ορχήστρα εγχόρδων, 5 Κονσέρτα με ορχήστρα (για βιολί, για βιολοντσέλο, για βιόλα, για κοντραμπάσο, για φαγκότο), 17 Κουαρτέτα εγχόρδων, Κουίντέτο εγχόρδων, Κουαρτέτο για φλάουτο, όμποε, κόρνο και φαγκότο, 3 Κουαρτέτα εγχόρδων, χορωδιακά, κομμάτια για διάφορα όργανα κ.ά.

Ο Δημήτρης Θέμελης στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης (7-3-2007)

Πηγή: [ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΘΕΜΕΛΗΣ - Διαδρομές Μουσών](#)

2.

NEA ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ: Μιχάλης Νικολούδης "**Απόψε θα διαρρήξω τη σελήνη**"

είναι η νέα μουσική πρόταση του πλέον καταξιωμένου δημιουργού, **Μιχάλη Νικολούδη**, που έρχεται να «ταράξει» τα νερά της Ελληνικής μουσικής σκηνής, γεμίζοντας την με ροκ ήχους, υπερασπιζόμενος για πρώτη φορά το ρόλο του ερμηνευτή σε δώδεκα ποιητικά σενάρια του **Νίκου Σταθόπουλου**. **Κυκλοφορεί από την POLYMUSIC.**

Γεννημένος στον Πειραιά με καταγωγή από Χίο και **Ίκαρία**, Ο **Μιχάλης Νικολούδης** σπούδασε θεωρητικά στο **Conservatory** της **Ζυρίχης** με δάσκαλο τον **Max Stiefel**. Επέστρεψε στη Ελλάδα και εργάστηκε σαν session μουσικός, ενορχηστρωτής, παραγωγός και ηχολήπτης. Έμπειρος μουσικός, εμπνευσμένος οραματιστής ενός σύγχρονου ήχου που πατάει γερά στην παράδοση και βλέπει σε ανατολή και δύση. Ξεκίνησε να παίζει ηλεκτρική κιθάρα σε ηλικία 14 χρόνων. Αργότερα ήταν μέλος του rock συγκροτήματος Sounds.

Ως παραγωγός έχει στο ενεργητικό του δίσκους όπως «**Παραλογές – Γιώτα Βέη**», «**Χαϊνήδες**», «**Duo Epigonos**», «**Opus of the Lizard-Nor dar**», «**Balkan Voices**». Σαν ηχολήπτης ηχογράφησε μουσικούς όπως **Lakshmi Shankar**, **Djivan Gasparian**, **Eberhart Weber**. Με σαφείς μουσικούς επηρεασμούς από τα ταξίδια του στην Αμερική και την Ευρώπη στις αρχές του 80, ξεκίνησε μια πορεία που τον έφερε από το **Jazz club** της Πλάκας σε διεθνή φεστιβάλ.

Παίζει, ειδικής κατασκευής mandola, μαντολίνο, αναγεννησιακό λαούτο, πολιτικό λαούτο. Το μουσικό στίγμα του είναι εύκολα αναγνωρίσιμο, απλό, λιτό και καθαρό.

Εμπνευσμένος από ήχους ανατολής και δύσης συνέθεσε και ηχογράφησε το **1995** το **πλατινένιο** άλμπουμ «**Aeolia**», ένα έργο που περιείχε το άρωμα και τους ήχους της Μεσογείου. Το δεύτερο άλμπουμ του **Μιχάλη Νικολούδη** κυκλοφόρησε το **1997**, με τίτλο «**Chrismos**», αντλώντας ήχους του παρελθόντος και παρουσιάζοντας ένα αισιόδοξο μέλλον. Το **1997** έρχεται το τρίτο άλμπουμ, με τίτλο «**Melissokipos**», με 10 τραγούδια, σε στίχους **Ηλία Κατσούλη** που ερμηνεία **Σοφίας Τσέρου**. Το single «**Terra musica**» κυκλοφόρησε το **1998**, περιέχοντας τρεις συνθέσεις του, «**τρεις όψεις, τρεις απόψεις**».

Με τον τίτλο «**Gaia**» κυκλοφόρησε την ίδια χρονιά άλμπουμ, που περιείχε έντεκα παραλογές . Νέα ηχητική άποψη, που ακολούθησε ανεξάρτητα και παράλληλα την μοναδική ερμηνεία της τραγουδίστριας **Γιώτας Βέη**. Το **1999** κυκλοφορεί την δισκογραφική δουλειά με τίτλο «**1922 From Asia to Europe**», ή οποία είχε σαν κεντρικό θέμα της τον παράγοντα άνθρωπο, την περιπέτεια της απόδρασης και την επανένταξή του σε νέες χώρες. Ακολούθησαν τα άλμπουμ «**déjà vu**» (2001 το οποίο κυκλοφόρησε σε Ευρώπη- Ιαπωνία- Κορέα και Κίνα), «**Γύρω μου και εντός**»(2003- ερμηνεύει ο **Γιάννης Χαρούλης**) και «**Γυναίκες**» (2005 με τραγούδια ερμηνευμένα από την **Σωτηρία Λεονάρδου** και τη **Φωτεινή Βελεσιώτου**).

Ο **Μιχάλης Νικολούδης** έχει συνεργαστεί με πολύ σημαντικούς καλλιτέχνες όπως ο **Ross Daly**, ο **Arto Tunçboyacıyan**, ο **Haig Yazdjian**, ο **Hossam Ramzy**, ο **Dragan Dautovski**, ο **Γιώργος Μαγκλάρας** και άλλοι. Ενώ έχουν μένει πλέον στην ιστορία οι μεγάλες συναυλίες που είχε δώσει μαζί με τον **Omar Faruk Tekbilek** στην Ελλάδα, στα Σκόπια και στο Ισραήλ.

Μελωδία 106,6 FM Ηράκλειο Κρήτης - Μιχάλης Νικολούδης CD Απόψε θα ...

[επιστροφή](#)

3.

Ρένα Ντάλια

Η Ρένα Ντάλια (πραγματικό όνομα Ελευθερία Παπακώστα) γεννήθηκε στην Πάτρα το 1934 ή 1935 και απεβίωσε στον Πειραιά το 2000. Ήταν το τελευταίο από τα 18 παιδιά των γονιών της, από τα οποία επέζησαν μόνο τα δύο τελευταία, ένα αγόρι και η ίδια.

Τα φωνητικά της προσόντα τα έδειξε σε μικρή ηλικία, συμμετέχοντας στη σχολική χορωδία του Γυμνασίου της στην Πάτρα. Γνήσια ρεμπέτικη και κοντράλτα φωνή, από τις καλύτερες του ρεμπέτικου και του λαϊκού μας τραγουδιού. Στην Αθήνα ήρθε σε ηλικία 18 ετών για σπουδές, αλλά επειδή ο πατέρας της κι ο αδελφός της ήταν εξόριστοι στην **Ικαρία** λόγω πολιτικών φρονημάτων, η μητέρα της και η ίδια, μόνες και απροστάτευτες, είχαν μεγάλες οικονομικές ανάγκες. Η Ελευθερία, για να σταθεί στα πόδια της, αναγκάστηκε να πιάσει δουλειά ως δακτυλογράφος στη Δημαρχία Αθηνών. Το 1951 μένανε με τη μητέρα της στο Παγκράτι και κάτω από το σπίτι τους ήταν μια οικογενειακή ταβέρνα ενός Κεφαλονίτη, του Αντωνάτου, που την αγαπούσε σαν παιδί του. Στην ταβέρνα αυτή που κατέβαινε συχνά, γνώρισε το Τρίο Ατενέ, καθώς και τον Κώστα Ζαφείρη, που ήταν ραδιοφωνικός παραγωγός των εκπομπών της τότε Βασιλικής Αεροπορίας.

Ένα βράδυ ο Κώστας Ζαφείρης την ακούει να τραγουδάει ερασιτεχνικά με το Τρίο Ατενέ, του αρέσει η φωνή της και της προτείνει να πάρει μέρος σε ένα διαγωνισμό ταλέντων στο ραδιόφωνο. Της δίνει τότε και το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο Ρένα Ντάλια. Έρχεται πρώτη μεταξύ 25 συνυποψήφιων κοριτσιών. Σε λίγες μέρες ο Ζαφείρης της κάνει πρόταση να εμφανιστεί ως τραγουδίστρια στην κοσμική ταβέρνα του Ορφανού, στη γωνία Λεωφόρου Αλεξάνδρας και Ιπποκράτους. Δέχεται και ξεκινάει την καριέρα της στο τραγούδι με 25 δραχμές μεροκάματο. Στην ταβέρνα την ακούει ο Ηλίας Ποτοσίδης, στενός συνεργάτης και δεύτερο μπουζούκι του Παπαϊωάννου. Ενημερώνει τον Παπαϊωάννου, ο οποίος σπεύδει να την ακούσει, εντυπωσιάζεται από τη φωνή και την ομορφιά της και της προτείνει να εργαστεί μαζί του στην Τριάνα του Χειλά. Η Ρένα δέχεται και έτσι άρχισε η μεγάλη της καριέρα. Έμελλε να γίνει η μούσα του Παπαϊωάννου και ο μεγάλος έρωτας της ζωής του. Ένας έρωτας που την ταλαιπώρησε πολύ και δεν είχε ευτυχή κατάληξη. Ο Παπαϊωάννου ήταν ήδη παντρεμένος με παιδιά, με διπλάσια χρόνια στην πλάτη του, αφόρητα ζηλιάρης και ιδιαίτερα πειστικός.

Πηγή: Ρεμπέτικο

[επιστροφή](#)

4.

Ο τουμπανάς της Χρυσομηλιάς

Η ταμπουτσά ή ταμπουτσιά είναι ένα μεγάλο κόσκινο (με δέρμα χωρίς τρύπες), που χρησιμοποιείται στην Κύπρο και ως μουσικό όργανο. Έχουμε δηλαδή ένα αντικείμενο, ένα οικιακό σκεύος, που λειτουργεί , περιστατικά, και ως ρυθμικό μουσικό όργανο, με ακαθόριστης τονικής οξύτητας ήχο.

Το δέρμα της ταμπουτσάς είναι συνήθως κατσικίσιο και διάμετρος της δερμάτινης επιφάνειας γύρω στα 50 με 55εκ., κάποτε όμως και μικρότερη. Με την ταμπουτσά συνοδεύουν κυρίως το βιολί όταν δεν υπάρχει λαγούτο ή το τραγούδι και τον χορό όταν δεν υπάρχουν άλλα μουσικά όργανα. Παίζεται με τα δυο χέρια ή με δυο μικρά ξυλά, ακουμπισμένη όρθια, στον αριστερό μηρό του καθισμένου παίχτη.

Κόσκινο είναι και ο τουμπανάς ή τουμπανιδάκι, που χρησιμοποιούσαν ως ντέφι στην Χρυσομηλιά των Φούρνων, για να συνοδέψουν το χορό ή το τραγούδι όταν δεν υπήρχαν μουσικά όργανα. Το κόσκινο χρησιμοποιούσαν παλιότερα και τα παιδιά στα Μέγαρα – όταν δεν είχαν ντέφι - για να συνοδέψουν τα κάλαντα.

Πηγή: Παραδοσιακά Μουσικά Όργανα

[επιστροφή](#)

5.

Έτσι, γιατί εσύ δεν χάθηκες, φίλε Αλμπάνο, τουλάχιστον στη δική μας μνήμη.

Βρήκαμε τον παρακάτω διάλογο στο

www.anemologio.gr/modules.php?name=News&file=comments&sid=2139&pid=1603&mode=&order=, με αφορμή τη δημοσίευση φωτογραφιών για το Νοέμβρη του 1973 και τα γεγονότα στο Πολυτεχνείο στο anemologio - Φωτογραφίες του Νοέμβρη.

- από rigo (anagennisi2000@yahoo.gr) Μάθε τι απέγινε εκείνο το παλικάρι που ανεμίζει τη σημαία πάνω στην πύλη του Πολυτεχνείου. Διακρίνεται καθαρά. Το όνομα του Γιώργος Κυρίκος. Από την **Ικαρία**. Ο Γιώργος Κυρίκος μετά από τα γεγονότα και την πτώση της χούντας πήγε στο χωριό του. Και σε κάθε ανθρώπινη ανάγκη ήτανε μπροστάρης. Έτσι όταν πριν κάποια χρόνια έπιασε η μεγάλη πυρκαγιά στην Ικαρία πρώτος έπεσε μέσα στις φλόγες για να τη σβήσει. Δεν βγήκε από εκείνες τις φλόγες. Αυτό για όσους αναρωτιούνται που πήγαν κείνα τα παιδιά. Γιατί οι ελάχιστοι που εξαργυρωσαν τη συμμετοχή τους στους αντιδικτατορικούς αγώνες με το να γίνουν βουλευτές ή γραμματείς σε κάποια υπουργεία ή αργομισθοι υπαλληλοι σε κρατικές εταιρίες δεν είναι ο κανόνας. Οι πιο πολλοί συνεχίζουν να παλεύουν με τις φωτιές. Κάποιοι χάνονται. Και δεν το μαθαίνει κανείς.

[επιστροφή](#)

Το Σουφικό της Ικαρίας

Υλικά: 4 μελιτζάνες κομμένες σε ροδέλες, 3-4 πράσινες πιπεριές, 4 μέτρια κολοκυθάκια κομμένα σε ροδέλες, αλάτι, 1 ½ φλιτζάνι έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, ½ κιλό μέτρια κρεμμύδια (περίπου 4) κομμένα σε φέτες, 2 σκελίδες σκόρδο ψιλοκομμένες, φρεσκοτριμμένο μαύρο πιπέρι, 3 μεγάλες ώριμες ντομάτες κομμένες σε φέτες, 2 πατάτες κομμένες σε λεπτές ροδέλες.
Εκτέλεση: Αλατίζουμε ξεχωριστά τις μελιτζάνες, τις πιπεριές και τα κολοκυθάκια και τα αφήνουμε για 1 περίπου ώρα να στραγγίξουν. Σε ένα μεγάλο, βαρύ τηγάνι τηγανίζουμε τα λαχανικά κατά είδος, διατηρώντας τα ξεχωριστά. Τσιγαρίζουμε επίσης το κρεμμύδι και τις πατάτες (πάντα ξεχωριστά) έως ότου μαλακώσουν. Στρώνουμε τα λαχανικά σε μια φαρδιά, σχετικά ρηχή κατσαρόλα ως εξής: λίγη ντομάτα και λίγο κρεμμύδι, από πάνω τις μισές πατάτες, τις πιπεριές, λίγα κρεμμύδια και 1 κουταλιά ντομάτα, λίγες μελιτζάνες και τα κολοκύθια. Αλατοπιπερώνουμε και, αν θέλουμε, προσθέτουμε λίγη ρίγανη και σκόρδο. Συνεχίζουμε να στρώνουμε με τον ίδιο τρόπο μέχρι να τελειώσουν όλα τα υλικά. Κλείνουμε την κατσαρόλα και σιγομαγειρεύουμε για 30-45 λεπτά, χωρίς όμως τα λαχανικά να μαλακώσουν τόσο ώστε να χάσουν την όψη τους. Κόβουμε το σουφικό σαν πίτα και σερβίρουμε.

ΠΗΓΗ: [Τέλειος Γάμος](#) > [Δεξίωση](#) > [Catering](#) > [Μενού](#) > [Σας άνοιξε η όρεξη ...](#)

[επιστροφή](#)

Καλή ανάμωση στο επόμενο τεύχος.

Στείλτε μας άρθρα ή σχόλια δικά σας για δημοσίευση.

Στείλτε μας τη γνώμη σας για την ηλεκτρονική έκδοση. igiann@tee.gr

Στείλτε μας ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων να λαμβάνουν το ηλεκτρονικό περιοδικό.

[επιστροφή](#)